

HÉTFŐI NAPLÓ

AZ ELŐFIZETÉS ÁRA:

Egy évre ..... 100.000 K
Félévre ..... 50.000 K
EGYES SZÁM ÁRA:
Magyarországon 2000 K. Jugoszláviában
4 dinár. Ausztriában 2000 osztrák korona

POLITIKAI HETILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. ELEK HUGO

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII. kerület, Rékly Szilárd uca 3. szám

Telefón: J. 8-96, vasárnap este: J. 62-35

XV. évfolyam

Budapest, 1924 augusztus 11

29. szám

A bajor fajvédők hazaárulása

(A Hétfői Napló müncheni tudósítójától) A német reakció hírhedt központi orgánuma, a Miesbacher Anzeiger terjedelmes cikket közöl Bajorország nehéz helyzetéről. E szerint Anglia és Amerika visszahívták müncheni főkonzulátukat és a londoni kormány Elvise volt müncheni követet Marokkóba helyezte, amely mostan poltikailag magasabbrangú helyet jelent, mint Bajorország. A lap aggódik amiatt, hogy rövid időn belül Franciaország is követi ezt a példát és így az összes nagyhatalmak elismerik a német birodalom egységét. A Miesbacher Anzeiger óva inti Franciaországot ettől a lépéstől, amely súlyos csapás lenne a francia presztízse.

A többi fajvédő lapok is igyekeznek Franciaországot meggyőzni arról, hogy a szociáldemokraták, a demokráta és a katolikus centrum mindannyian ellenségek Franciaországnak és ezek mostan közös titkos szervezeteket létesítettek a békeszerződés kijátszására.

A Völkischer Kurier szövegét a következők írja:

— Ha Nollet generális nem akadályozza meg a fekete-vörös-arany zászló szervezetek megalakulását, úgy megérdemli, hogy a német köztársaság hadügyminisztere legyen.

Más szavakkal ez azt jelenti, hogy a fajvédők a demokráta ellen beavakozásra szólítják fel a francia katonai ellenőrző bizottságot. Ha azonban valamely tudós pacifista cikket ír, akkor ők kiáltanak nyomban hazáárulót és követelek letartóztatását.

A Ruhr-kérdés a párizsi minisztertanács előtt

Ivóvhagyták Herriot tárgyalását

Páris, augusztus 10.

Herriot miniszterelnök mindjárt megérkezése után a külügyminiszter-rumba ment, ahol először is a kanadai elnököt, Painlevét, majd Foch tábornagyot fogadta. Ezután az Elysee palotába hajtatott ahol a minisztertanács ülése. Foch tábornagy elkísérte Herriot-t, hogy a minisztertanácsnak rendelkezésére álljon. A hajnali órákig tartó minisztertanácsról két közleményt adtak ki. Az éjszaka egy óraker kibocsátott közlemény a következőket mondja: A Doumergue köztársasági elnök elnöklésével tartott minisztertanácsban Herriot miniszterelnök Clementel pénzügyminiszterrel és Nollet hadügyminiszterrel egyetértésben részletesen ismertette a londoni értekezlet valamennyi problémáját. Rövid szünet után amelyet Herriot miniszterelnök és Nollet hadügyminiszter arra használtak fel, hogy Foch tábornaggal tanácskozzanak, a miniszterelnök folytatta beszámolóját.

A második közlemény szerint a miniszteri tanácskozásnak éjfél után egy óra 30 percek volt vége. A minisztertanács egyhanguan jóváhagyta azokat a miniszterelnök által vázolt feltételeket, amelyek mellett a tárgyalásokat folytatták. A miniszterelnök, ugyiszint Clementel és Nollet miniszterek még ma visszatérnek Londonba.

Klár Zoltán—Benárd lovagias ügy bonyodalmai

Hétfőn lesz a döntés

Ismeretes, hogy Klár Zoltán dr., akit A Nép a Nagy Pál tabornokkal történt afférel kapcsolatban brutálisan megvádolt, a teljesen szokatlan hangú és egész családját mélyen sértő cikk miatt elégetelt kért Benárd Ágostontól, A Nép főszerkesztőjétől. Az ügy most van elintézés alatt. Klár Zoltán megbízottai: Rácz Vilmos dr. és Kávitó Géza a mai napon tárgyaltak Be-

nard Ágoston megbízottaival. Értesülünk szerint

Klár Zoltán állásponja az, hogy Benárdot, mint A Nép főszerkesztőjét, saját személyében teszi felelőssé a durva cikkért.

mert a tényért, hogy az A Nép őt esztendőn át állandóan drasz-

tikus durvasággal próbál elintézni minden kérdést, — a főszerkesztő személyesen felelős.

A tárgyalás eredményéről, lovagias ügyről lévén szó, természetesen nem sikerült értesülést szerznünk. Mindenesetre érthető kíváncsisággal várjuk ennek az ügynek az elintézését, mert ez nem Benárd és Klár Zoltán magánügye, hanem országos jelentőségű kérdés.

Bessenyei Zénó Fonyódon a kormánybiztosságról tárgyal Bethlennel

Megoldás előtt a fővárosi kormánybiztosság kérdése — Rakovszky Iván is résztvesz a tárgyalásokon

A fővárosi kormánybiztosság régóta huzódó kérdésének elintézése aktuálisá vált. Bethlen István gróf miniszterelnök legutóbbi nyilatkozatában maga is kijelentette, hogy Teresztyánszky Kálmán távozók helyéről. Az utód személyében eddig csak puhatólódzás történt anélkül, hogy a döntésre lehetséges mutakozott volna. Bessenyei Zénót már régóta kombinálják a fővárosi kormánybiztosságra, ezt a hírt most megerősíthetjük, amennyiben

a mai napon Bessenyei Jenő Fonyód-Belatelepre érkezett és előbb Rakovszky Iván helyügyminiszterrel, majd Bethlen István gróf miniszterelnökkel tárgyalt.

Értesülünk szerint Bessenyei Zénó Bethlen István gróf meghívására jelent meg Fonyódhételepen, ahol — ugaltszik — végleges döntés lesz a fővárosi kormánybiztos személyében.

Eckhardt Tibor: „A külföld nem ismer magyar kérdést“

„Bethlen szeretik, Kemalt utálják: bár fordítva volna“ — „Kamcsatka előbbre való, mint mi: ez a szanálás következménye“ — „Bekergetnek bennünket a kisantantba“

Eckhardt Tibor nyilatkozik külföldi tapasztalatairól

Az elmúlt héten az egész világ figyelmét London felé fordult, ahol Európa legnagyobb problémáját: a német kérdést próbálták megoldani, vagy legalább is megoldás felé segíteni. A mi bajunk, Csonka-Magyarország súlyos gazdasági helyzete odakinn vajmi kevés vizet zavar. Külpolitikánk halgat, az adott helyzetet immár úgy tekintjük, mint változatlanul. Csak néha-néha beszél rólunk egy-egy külföldi lap és mi olvankor nagy örömmel figyelünk fel az elejteli sorokra. Annál nagyobb érdeklődéssel tartathat feladatokat a külpolitikai kérdésekben egyik legjáratozott politikuskunknak, Eckhardt Tibornak az a nyilatkozata, amelyet munkatársunk előtt tett külföldi útjának ta-

pasztalatairól. Eckhardt Tibor egy hónapot töltött külföldön, ahonnan az elmúlt héten tért vissza.

Mindenekelőtt az általános külpolitikai kérdésekre terelődött a szó:

— A magyar közönséget — mondotta Eckhardt — nem érdeklik eléggé a külpolitikai események. Ennek a sajtó az oka, amely nem kíséri megfelelő kommentárokkal a nyers táviratokat. A londoni konferencia lényegét így foglalhatnám össze:

— Az európai helyzet a békeszerződés mikénti végrehajtásától függ. A végrehajtás pedig a jóvá-

tételi bizottság kezében nyugszik. Vagyis:

a jóvátételi bizottság ma korlátlan ura az európai külpolitikának.

A bizottságban pedig a franciának döntő súlyuk van. A francia elnök az angol befolyást mindenkor megsemmisítheti. Érthető tehát, hogy a franciák makacsul ragaszkodnak a versaillesi szerződés betűihez. Különböző ürügyekre hivatkoznak: „Franciaország biztonsága“, „fegyverkezés...“ Az igazi cél az, hogy

megtartsák tulsúlyukat a jóvátételi bizottságban, mert csak őrízhetik meg a francia hegemoniát az európai politikában.

— Ezzel szemben áll az angol politika, amely mindenáron ki akarja esavarni a vezetést a franciák kezéből. Erre különböző eszközöket használnak. Az egyik a népszöveget reklámozása.

Az angolok a jóvátételi bizottsággal szemben kijátszák a népszöveget.

amelynek tanácsában angol vezetés alatt áll a többség van.

A londoni konferencia

A Dawes-féle terv teljes felhasználásával egy új, a békeszerződés leglényegesebb kérdésében és pedig

a Németország által netalán elkövetett mulasztások kérdésében új fórumot kéri.

vagyis a jóvátételi bizottságot más szervekkel helyettesíti, amelyben Franciaországnak nincs többsége, hanem az amerikai „arbitr“ döntene.

— A londoni konferencia Formális sikerrel fog végződni.

A kérdés lényege továbbra is elintézetlen marad. A harc tart addig, amíg vagy Franciaország, vagy Anglia döntő súlyra nem jut.

Franciaország ezidőszent katonailag és diplomáciailag erősebb, Anglia gazdaságilag és pénzügyileg.

Arra a kérdésre, hogy a külföldön tö-

rődnek-e egyáltalán a magyar kérdésnél. Eckhardt Tiber így válaszolt: — Jártam Londonban, Párisban, Rómában. Szerencsém volt a londoni amerikai nagykövettel is beszélni. Azt tapasztaltam, hogy

a külföld szemében magyar kérdés nincs.

Honolulu, vagy Kamasatka sokkal előbbrevalók, mint mi. Ezen én nem csodálkozom, mert

ez a szánálás logikus külpolitikai következménye.

A külföld nem ismer magyar kérdést, csak

Bethlen István gróftól ismeri és szereti — végtelenül.

Muzsafa Kemál utálják. Jobban szeretném, ha a két szarv megcsörögtetnék. Bárcsak félne nek egy kisse tölnek, de sajnos semmibe sem vesznek minket.

— Beszéltem Londonban vezető emberekkel a kölcsönről. Megkérdeztem tőlük,

miért kellett az egész kölcsönügyet franciá-kiszantant retorján keresztül lebonyolítani?

— Mi ért nem adott Anglia egyenesen? Hiszen ulyis az angolok adták a kölcsön legnagyobb részét. A franciák semmit. Így az angol pénz — mondottam nekik — csak arra lesz jó, hogy

Magyarországot belekergesse a kizsantantba

— Szomorú dolgok ezek... Teljes reménytelenség... — fejezte be Eckhardt nyilatkozatát.

Berchtold gróf hamis sürgönnyel erőszakolta ki a mozgósítást

A volt közös hadügyminiszterium sajtófőnökének megdöbbenő leleplezése

Berlin, augusztus 10.

Seeliger Emil nyugalmazott alezredes, a volt közös osztrák-magyar hadügyminiszterium sajtófőnöke érdekes visszaemlékezéseket közöl a *National-Zeitungban*. Seeliger elmeséli, hogy Ferenc József minden áron el charta kerülni a háborús konfliktust. Berchtold gróf azonban el volt szánva, hogy az uralkodó akaratát ellenére is kényértelre viszi a dolgot. Néhány hét előtt kiderült, hogy Berchtold gróf, az akkori külügyminiszter az ultimátum aláírása előtt tévedésből úgy referált Ferenc Józsefnek, hogy a husnyák határon a szerbek megtámadták az osztrák-magyar hadtársaságot és negyven embert meggyilkoltak. Ferenc József erre aláírta az elébe tett mozgósítási parancsot, holott csak egy lokális összetűzés volt mindössze négy halottal.

Seeliger most leleplezi Berchtoldot, hogy nem lévegett, hanem előtérítve a hadtársaság ment volna, sürgönnyel hamisított, ebben

négyszáz halottal tünitelt fel és a hamisított sürgönnyel bírta rá az uralkodót a mozgósítási parancs aláírására.

Seeliger szerint Kinsky Rudolf gróf, Schratl Katalin gyermekkori jóbarátja szintén ardesüve volt Berchtold gróf hamisításáról és Seeliger sopánkodó felkiáltására cinikusan így válaszolt:

— Mit akarsz, hiszen egyébként az öreg úrtól sohasem lehetett volna a mozgósítási parancsot kicsikarni.

Seeliger megrövedés leleplezése a német fővárosban a legnagyobb szenzáció erejével hat.

A miniszterelnök visszatérésétől várják a politikai helyzet kibontakozását

Dárakozó állásponton az ellenzék

A politikai helyzet teljes mozdulatlanság politikai körökben munkatársunk előtt azzal magyarázták, hogy minden oldalon Bethlen István gróf miniszterelnök hazatérésétől várják a megmozdítás kezdeményezését. Ugy tudják a politikai világban, hogy a miniszterelnök haltoni nyári vakációját nem töltötte teljesen tétlenül és csupán a múlt szomban felvetődött aktuális kisebb jelentőségű kérdéseket tartotta magától távol, illetve bírá azokat helyettesítőre, *Vass József* néppárti miniszterre, de annál komolyabban — s mit egyesek tudják — elhatározásban foglalkozott azokkal a politikai problémákkal, amelyek a nagy politikai irány jövő kialakulását célozzák. Azt is beszélik politikai körökben, hogy a miniszterelnök nemcsak magával szemben vett revolváló alá bizonyos kérdéseket, de sürő érdeklődést tartott fenn egyes politikai pártok vezérével, akiknek véleményét szívesen hallgatta meg a kibontakozásra vonatkozóan.

Ennek tulajdonítják politikai körökben, hogy az ellenzék is teljes passzivitásban élvezi a nyári vakációt, s bár több alkalommal jelentős kérdésekről fölmerült a Ház összehívásának a gondolata, az tetté sohasem érlelődött, mert az ellenzéki körökben — ahol tudnak a miniszterelnök terveirol — azt várják, hogy a kezdeményező lépést a kormány tegye meg, s az ellenzéki taktika majd ehhez fog igazodni.

Az első megmozdulást politikai körökben a fővárosi kormánybiztos kinevezésében sejtik. Azt mondják, hogy Bethlen kézzel terelve jön haza és az a tényleges előre veteli jénét az elkövetkező elhatározásoknál.

Nemcsak liberális, de kormánypárti körökben is sokat beszélnek arról, hogy Bárczy István van kísérve a kormánybiztosi állásra. Bár Bárczy környezetéből azt a hitetlensé hangzó információt kaptuk, hogy Bárczy István semmi körülmények közt nem hajlandó vállalni a kormánybiztosi állást, még az ellenzék körében is bíznak abban, hogy Bárczyt látni és kellő garanciák mellett sikerül megfelelő elhatározásra bírni.

Bárczyt az ellenzék nemcsak a fővárosi kormánybiztos ügyének rendezésére előbbi tartásnak alkalmasnak, de az ellenzékben abban bíznak, hogy Bárczyt a fővárosi választásokat csak olyan liberális választójogi törvényvel hajlandó megcélolni, amelyik aztán rest áthet

az országos választójogi rendeletet is. Ennek a kérdésnek a megoldását már a közeli napokra gondolják, sőt bizonyos körök úgy tudják, hogy Bethlen megérkezése után azonnal dönt. Politikai körökben azt biztosra veszik, hogy ezzel a lépéssel a miniszterelnöknek *Vass József* is sikerül teljesen megbékíteni, akik — mint ismeretes — *Vass József* elszántsága miatt állnak szemben most élesen a kormánnyal.

Hangsúlyozottan emlegetik politikai körökben, hogy momentán két gyors elintézésre váró politikai kérdés áll a kormány előtt, melynek mikénti megoldása lényegesen befolyásolja az őzsi politika kialakulását. Az egyik a földreform kérdése, a másik a munkanélküliség. Politikai körökben úgy tudják, hogy míg az utóbbiban a kormány a legösszehibbenő fömdulatot tanúsítja és hajlandóságot mutat bizonyos jelentős szakleuk megoldásra, addig — úgy beszélnek — a földreform kérdésében a kormány a legnagyobb titokzatosságba burkolódik. Senkinek tudja, hogy emögött valójában mi van, de úgy sejtik, hogy a kormány külső beavatkozás miatt késlelteti a földreform gyors keresztulvitelét.

Ellenzéki oldalról hangsúlyozottan emlegettek előttünk, hogy *maga Nagyadit is elkedvetlenedve látja, hogy a hata mögött valami történik, s ez az elkedvetlenedést az ellenzéki kisgazdák fel is akarják használni arra, hogy Nagyadit a maguk céljaira megaverjék.*

Arról is sok szó esik politikai körökben, hogy a kormány az őzsi nemzetgyűlés idejére bizonyos alkotmányügyi kérdések rendezését is napirendre tűzi. Ezzel az elhatározással Bethlen az ellenzéki polgári pártoknak akar kedvezkedni, s ezzel akarja tompítani az ellenzéki harcuketud heveseséget. *Konkrétan ugyan még nem állapították meg, hogy az egyes alkotmányügyi javaslatok közül melyek is milyen sorrendben kerülnek a nemzetgyűlés elé, mert nagyban befolyásolja a helyzetet, hogy a fővárosi javaslatokkal, illetve az ezzel párhuzamos haladó törvényhatóságai választásokról szóló törvényjavaslatok mikor vészeset a nemzetgyűlés.*

Munkatársunk előtt azonban beavatott helyen utólag megöröszítették a közvetlen miniszteri eszofaltal szemben, hogy a büntetőjogi novellára egyelőre nem kerül a sor, mert a miniszterelnök nem tartja sürgősnek és elterelődésnek a javaslatot, másrészt nem akarja a politikai helyzetet felborítani egy olyan javaslatot, melynek különös aktualitása nincs, de amely kétségtelenül olyan harcot provokálna a nemzetgyűlésben, melynek beláthatatlan következményei volnának.

Az Angol-Magyar Bank Részvénytársaság igazgatósága, felügyelőbizottsága és tisztviselői kara mély fájdalommal jelenti, hogy

Faragó Árpád

az ifjúkor ügyvivő igazgatója

fyolyó hó 3-án, hosszas szenvedés után elhunyt.

Megboldogult igazgatónk: több mint egy negyedszázadon át szolgálta intézetünket odaadó munkasággal, nagy tudással és soha el nem lankadó akaraterevel. Környékben kezdte meg pályáját, tevékenységét évről-évre növekedő hatáskörben, soha nem eszökön lelkesedéssel egyedül bankunknak s a gondjáról bízott vállalatoknak szentelte, melyeknek a magyar közgazdaság fontos tényezőivé való fejlesztését tekintette életé legfőbb céljának.

Intézetünk nagytehetségű igazgatóját, tisztviselői karunk önzetlen és magyabesült kártársát orszáolja az elhunytban, kinek emléke mindenkör élni fog közöttünk.

Budapest, 1924 augusztus 4

Sinautó-járatokra térnek át a magánvasutak

Az Acsev és a Győr-Sopron-Ebenfurti vasút vonalain szep-temberben már forgalomba helyezik a sinautó-vonatokat. —

A sinautó nem igen ismeri a magyar közönség. A háboru alatt kezdett egy-kissé nálunk is ismertté lenni a közlekedésnek ez a praktikus módja, a sinautós szomszár, a katonai cölökön túl, mindmáig nagyraak luxusa maradt.

A változott gazdasági viszonyok, a szekeréses sok nehézsége most aztán arra késztette az ország két nagy magánvasutját, a Győr-Sopron-Ebenfurti és a AcseV (Aras-Csanád) Egyesült vasutak) igazgatóságát, hogy sinautójáratoikat rendszeresen vonalain. A sinautójáratoik rendszeresítése aránylagosan kis költségekkel és ismételt költséget jelent s ez az oka, hogy a két vasúttársaság már a közeljövöben megindítja a sinautójáratoikat azokon a vonalakon, amelyeknek forgalma az utóbbi években jelentősen megnövekedett.

A Gy. S. E. és az AcseV is Ausztriában rendelte meg az autókot s a két társaság egy-egy mérnök Jelenleg Ausztriában tartózkodók s ellenőrzik az autók gyártási munkálatait.

Nyolc személyes, fedett, télen fűthető, villanyvilágítású autókot gyártanak s a sinautók méretét meg fogják emelni a normális közútdíjgyász szállítást is.

A sinautókat értesülésünk szerint szeptember 1-én állítják be a forgalomba, először a győr-soproni vonalon s az AcseV főbb vonalán. Ezeknek beállítását fölfelelő kényelmesebbé, gyorsabbá és tisztábbá teszi az utazást s különösen a szárazvonalakon és Mav-eszítakozásoknál van nagy jelentősége, mert megszünteti a különleges a viágítású utazás gyötrelmeit s aztól, hogy egy-egy esztakozásra egészen kis állomásokon órák hosszat várakozzanak.

SZAKORVOSI személyes és esetleges
IZSÓT BALVÁRSÁK UTJÁN. — Rendelési órák nap
10.00-12.00. 1. KÖR. 1. Kórház-ellenében.

Veszek férfiruhát Blumentfeld
Blumentfeld
10.00-12.00. 1. KÖR. 1. Kórház-ellenében.

Viselt férfiruhákat Blumentfeld
Blumentfeld
10.00-12.00. 1. KÖR. 1. Kórház-ellenében.

Az Angol-Magyar Bank Részvénytársaság érdeklőrebe tartozó alulírott iparvállalatok igazgatósága és felügyelőbizottsága mély fájdalommal jelenti, hogy

Faragó Árpád

az Angol-Magyar Bank Részvénytársaság ügyvivő igazgatója

fyolyó hó 3-án hosszas szenvedés után elhunyt.

A megboldogult mint alulírott vállalatok igazgatóinak tagja, vezetőségükben tevékenyen közreműködött, ügyeikkel mindenkor szeretettel és odaadással foglalkozott és azok felvirágoztatása körül marandó érdemeket szerzett.

Emlékét hálás szeretettel megőrizzük!

Angol-Magyar Szállítványozási Rt.
 Bauxit Trust A. G.
 Egercsehi Kőszénbánya és Portland-cementgyár Rt.
 „Égisz” Egyesített Gyógyfürdők, Ingatlan és Szálló Rt.
 Egyesült Építőipari és Hajózási Rt.
 Fehér Miklós Gépgyár Rt.
 „Ferro” Vas- és Ércereskedelmi Rt.
 Idegenforgalmi és Utazási Vállalat Rt.
 István Téglagyár Rt.
 Kőbányai Gőztéglagyár Társulat Pesten
 Kőszénbánya és Téglagyár Társulat Pesten (Drasche)
 Dr. Lipták és Társa Építési és Vasipari Rt.
 Magyar Vegyipari Gépgyár Rt.
 Nyergesújfalusi Cementgyár Rt.
 Nagybányai Szénbánya Rt.
 Paschka és Társa Heim H. Rt.
 Ujlaki Téglá és Mészegő Rt.
 Budapest, 1924 augusztus 4

Mi van a tarsolyban?

Arról beszél a fáma, hogy Bethlen István gróf miniszterelnök a közeli napokban visszatér a fővárosba s átveszi ismét a kormányzás gyeplőit. Azt is beszélik a beavatottak, hogy a miniszterelnök hazatérében tarsolyában hozza a főváros adminisztrációjának végleges megoldására vonatkozó terveit. Ezt annál biztosabban veszik, mert a lapok is megírják, hogy a miniszterelnök pihenése napjait együtt töltötte Rakovszky Iván belügyminiszterrel és Ripka Ferencel Fonyódnál és gyakori eszmecserében pontról-pontra megvitatják a fővárosi választások módozatait s addig is az adminisztráció ideiglenes megoldását.

Nem tudjuk és nem is sejtjük, hogy mi lesz a miniszterelnök tarsolyában. Ha környezetében jobboldalt Rakovszky Ivánt, baloldalt Ripka Ferencet látjuk, azintenz szöve a reményeségeik is alább szállnak, hogy abban a tarsolyban tényleg madarilátta kenyér lesz-e, amivel a jó magyar örvendzetei meg kis családját. De valami okvetlenül lesz a tarsolyban s azt a valamit nagyon várja a főváros közönsége.

Nyilván megmondjuk, hogy ennek az exleges fővárosnak agyonanyagotolt polgársága legalább is azt várja, hogy a miniszterelnök tiszta bort öntsön a kupába, ha visszatér otthonába.

Nem mi mondjuk, mindenki állítja, hogy ez az állapot tovább nem tartható fenn. Történnie kell valaminek, bármi legyen is az. Történnie kell pedig annak, hogy a főváros polgársága lássa, milyen színekre festi a főváros képét a miniszterelnök. Azaz ezt sem kívánjuk tőle. Engedjen az alkotmányosság és törvényesség keretein belül szabad megnyilatkozást a polgárságnak. Ismerje fel, hogy szemek, elvek, gondolatok állanak szemben egymással, melyek lényegben egyet akarnak: nagyra tenni Magyarországot fővárosát, de szemben állnak egymással a niánásokban és eszközökben.

Igen kérjük, hogy ennek a városnak a polgársága, mely vérrrel vejejtékes áldozattal fenntartja ezt a várost, maga szabassa meg boldogulásának utját. Ne egy kisebbség, hanem a többség akarata érvényesüljön a főváros politikájában.

Ugy tudjuk, hogy a miniszterelnök pihenése idején döntött és kész tervekkel jön haza. Milyenek ezek a tervek, nem tudjuk, de még mielőtt megnyilatkoznék, tisztelettel kérjük, hallgassa meg belügyminiszterének és Ripka Ferencnek véleményét mellett a főváros polgárságának is a kérését. Nem teljesíthetetlen ez a kérés, de nem is olyan, amelyet vissza lehet utasítani.

A főváros polgársága kéri a miniszterelnököt, hogy a főváros adminisztratív vezetésében a közeljövőben bekövetkező személyi változásnál a választása olyan férfira essék, akiben a főváros polgárságának többsége megnyugodhat. Ez azonban csak egyik fele az éremnek, a másik tekye lehetővé igazán, komolyan és nem egyoldaluan, hogy a választásoknál a polgárság akarata megnyilvánuljon.

Ne praeventive döntsön arról, hogy liberális, vagy kurzus politikát akar, hanem engedje, hogy az urnáknál döntsön erről a fővárosnak az a polgársága, amely az urnák előtt a maga sorsáról határoz.

Ha ezt az elhatározást hozza magával a miniszterelnök nyári pihenéséről, akkor a főváros polgársága hozsmannával köszönti visszatérését és ettől a naptól fogja számítani a főváros renezánszának idejét.

Milliárdos csempészet a Külsőváci uti vámsorompón át

Letartóztattak két kereskedőt

— A Hétfői Napló munkatársától. —

Mióta a magasabb vámtelek érvényben vannak, élelmes csempészek milliárdos értékű árut csempészek át a határon, anélkül, hogy egy fillér vámot is fizetnének a kinstárnak. De nemcsak az országba csempésznek ilyen árukat, hanem ki is visznek innen. A pénzügyőrség a vámsoróggal karöltve hosszabb időn át éber figyelemmel kísérte a csempészetet, de nagyobbrányú csempészetre nem tudott rájönni.

Néhány nappal ezelőtt a külső váci uti vámsorompónál az éjszakai órákban két nagy szekér akart áthaladni, úgy, hogy ne vegyék észre a finánek. A lovak lépésben mentek, de a finánek mégis meghallották a zajt, amit a kerekék dűbörgése okozott és feltartóztatták a kocsikat. Mindegyiknek a bakján a kocsis mellett két jól felöltözött urias külsejű ember állt, akiket igazolásra szólítottak fel. Az egyiket Zafir Kalmánnak hívták, állítása szerint számtári kereskedő, a másik pedig Schwartz Mór budapesti kereskedő. A kocsikban mintegy

részét azután a román határon át csempészték megszállott területre.

A pénzügyőrök a rakományt és a két kereskedőt bevitték a pénzügyőrség épületébe ahol megállapították, tekintettel a régóta üzött csempészeire, hogy a kinstár egy-egyestendei valószínűsített kára legalább ötszázmillió koronát tesz ki, aminek büntetési tétele legyenhebb esethen is *másfél milliárd* korona.

Miután a két kereskedő a bíráság megfizetésére, vagy behajthatóságára megfelelő fedezetet kimutattak nem tudott azonkívül pedig egyikük román, tehát idegen állampolgár, a pénzügyőrség saját hatáskörében előzetes letartóztatásba helyezte őket s átkísértette az ügyész Markó-utcai fogházába, ahol vámjövedéki kihágás émen indult meg ellenük az eljárás.

Az így iraitat Kereszt ügyészségi alelnök hétfőn tanulmányozza át s csak aztán fognak dönteni abban a kérdésben, hogy tartandók-e ellenük az előzetes letartóztatás. A kereskedők egyikéket ügyveleik utánj most egyezkedni próbálnak a kinstárral és ha esetleg ez az egyezkedés eredménnyel jár, nincs kizárva, hogy visszavonják az ellenük tett feljelentést, ami azt jelenti, hogy az ügyészség el fogja ellenük emelni a vádat, de ha fizetni nem tudnak, úgy fogva maradnak.

A nyugdíjasok júliusra is 17.000-es fizetést kaptak

Késtek a számfeljötségek: megbüntették a nyugdíjasokat. Pénzügyminiszteri rendelet a 17.000-es szorzószámórról

— A Hétfői Napló tudósítójától. —

A köztisztviselők és általában mindazok, akik az állampénztártól kapták fizetésüket és illetményeiket, kellemetlen meglepetésben részesültek a napokban. A július havi fizetéseket tudvalevően 17.000-as alapon számították ki a számfeljötségek, augusztus elsejére azonban a kormány bizonyára az áremelkedés ellensúlyozására 17.000-re állította le a szorzószámot. Ezt az intézkedést mindenki úgy értelmezte, hogy a júliusra járó illetmények 17.000-as augusztusiak pedig 17.000-es szorzóval számították ki.

A kiszámítási munkálatok egyes tisztviselőkat egyértelműen rendkívül elhűdték így történt meg, hogy a nyugdíjasok júliusi fizetési többletüket csak augusztusban kapták meg

és meglepetve konstatálták, hogy jóval kevesebbet kaptak, mint amennyit vártak. A számfeljötségek ugyanis

augusztus elsejétől kezdve 17.000-es szorzószámot alkalmaznak a kiszámításnál tekintet nélkül arra, hogy a késelelem miatt még csak a júliusi fizetések kiszámításánál tartanak.

Igy tehát egyes városokban, így Szegeden is, a nyugdíjasok önhibájukon kívül, az állami adminisztráció késelelmeskedése miatt megrövidültek.

Erdeklődünk ez ügyben illetékes helyen, ahol úgy informáltak bennünk, hogy

a számfeljötségség pénzügyminiszteri rendelet alapján dolgoznak így,

mert a rendelet szerint az augusztus 1-e után kifizetésre kerülő összegek csak 17.000-es alapon számíthatók ki, akár júliusra, akár augusztusra vonatkoznak.

Két nemzet kegyelele Türr István sirjánál

Mussolini és az olasz hadügyminiszter sürgönye

— A Hétfői Napló tudósítójától. —

Vasárnap délelőtt 11 órákor ünnepelte meg a főváros és a budapesti olasz kolónia Türr István tábornok, a magyar származású legendás olasz szabadsghős születésének századik évfordulóját.

A Hétfői Napló munkatársai az alábbiakban számol be az ünnepség lefolyásáról:

Délelőtt tíz órákor rendőresapat vonult fel a keresési temetőbe. A bejáratnál két díszruhás lovasrendőr állt őrt. Bennt Türr István sirjánál két százezerpennyre átfogban kordont vont az államrendőrség díszruhás legénysége. A kordonon kívül mintegy hatercezfőnyi közönség gyűlt össze.

Az ünnepségen megjelent Durini Ercola di Monza ögróf olasz követ, Follusházy, Zilahy-Kiss alpölgármesterek, Gárdonyi Albert leváltári igazgató, a kultuszminisztérium, a honvédelmi minisztérium és a külügyminisztérium képviselői. A csaknem teljes számban kivonult olasz kolónia tagjai között Calvo herceg, az olasz szövetség tisztjei és Santelli Italo is. A honvédség és esendőrök képviselőitében több magasabbrangú tiszt jelent meg.

Follusházy alpölgármester nyitotta meg a beszédek sorát. Hosszu beszédében méltatta Türr István emléket. Rámutatott az olasz-magyar barátság szükség-

gességére és áltette azt. Majd Durini ögróf az olasz nagykövet tartott olasz nyelvű beszédet.

— A legnagyobb megatottsággal fogok hozzá ahhoz, amit tulajdonképpen szimbolikus ritusnak tartok. Türr István a nagyszabású politikusi, a vitéz katona, a kiváló diplomata. Garibaldi és a nagy király leghebb barátjának emléke örökké élni fog az olasz népen.

Aztán Türr István szülvárosának, Baja városnak küldöttsége megkoszorúzza a tábornok sírját. Majd Gerevich Tibor egyetemi tanár a római Magyar Történelmi Intézet jelenleg Pesten tartózkodó igazgatója felolvasta Mussolini Benito, az olasz diktátor következő táviratát:

„— Tolmácsolom a kormány és az olasz nemzet háladjt Türr István neves alakja előtt, ki nagylékben áldotta fel a Garibaldi Ágyúknak sok év munkáját, kardját és veret!”

Mussolini.

Az olasz hadügyminiszter, di Giorgionak az olasz követhez írt táviratát szintén Gerevich Tibor olvasta fel:

„— A nagy hazafi embősség, ki a Garibaldiisták seregében először önként letajánolta kardját a függetlenségért küzdő Olaszországok, majd a királyi sereg sorában kiadta: és a nagy király fohászkodva volt — küldöm Ön által az olasz hadsereg megemlékését.”

di Giorgio.

A táviratok felolvasása után a honvédelmőrség zenekara rázendített az olasz himnuszra. A jelenlévő katonák tisztelőre emelték karjukat. A Pignatelli herceg vezetésével megjelent fasisták mezeiben előrenyújtott jobbal tisztelőre és könyörgővel korral. Szesz vigázy-állásban várak meg az induló végét. Majd a magyar himnusz jatszolta el a zenekar. Ezzel befejezt az ünnepség.

Pár perc múlva elszólt a közönség és a legendás tábornok sírján csak két koszoru maradt az ünnepség nyomait.

vitéz Nagy Pál tábornagy Prónay elleni hadseregértési pöréből egyszerű rágalma-zási pör lett

Eikészült az ügyészség vádirata

Néhány hónappal ezelőtt nagy feltűnést keltett vitéz Nagy Pál vagyonsági tábornok hadseregőpáranosok ama intézkedése, amelyben megiltotta a nemzeti hadsereg összes tisztjeinek, hogy Prónay Pál bátoraddal személyileg érintkezzenek es vele együtt lovasias ügyet vállaljanak. E parancsra az szolgálatot okot, hogy Prónay egy nyilatkozata miatt vitéz Nagy Pál tábornok hadseregértési pert tett ellene folyamatba. A hadseregőpáranosnokság följelentése meg is érkezett az ügyészségre, amely azonban úgy találta, hogy Prónay ama nyilatkozata, amelyben következtelenséggel gyanúsította meg a főpáranosokot, nem a hadsereg, hanem Nagy Pál személye ellen irányult s ezért nem hadseregértési emén, hovatálaból üldözendő rágalmasz vétsége emén indította meg Prónay Pál ellen az eljárást.

Azóta az ügyben befejezték a vizsgálatot, a vizsgálóbíró az iratok indítványtétel végett újból az ügyészséghez tette át, amely a héten már el is készítette vádiratát Prónay ellen, amelyben inkriminálta a sértő kijelentést, hivatalból üldözendő rágalmasz emén emelt vádat. Prónay védője Zboray Miklós dr. kifogásokat jelentett be az ügyészi vádirat ellen s így most az iratok döntés végett a vádtanácschoz kerülnek.

HIGANYT HAMISFOGAT ARANYAT PLATINÁT DISZTÁRGYAKA

regisztrálva van
GROSS Antal
József-kábel-utca
Télelmet

Fiatalos, Üde

kristálytisztá archóból varázsoló dr. Kaiserling HYPANION szépitőszere, adagló k. 3000. Fővárosi 1676-os gyogyészertár. Királyi enged. 12. szám. Opera-gyógy-szertár, Andrássy út 26. szám

OVOMALTINE

friss tojából, tojásból, dr. Wandor-féle malátából és a legfinomabb hollandi kakaoból készült

természetes erősítő tápszere

A legkifőnőbb uszonna és reggeli

Egy középjobbra ára 85.200.— korona forgalmiáddal együtt

Mi történt Beliczay Böskevel július hó 7-től 12-ig a Rókusban

Gyanú körülmények közt bekövetkezett halála miatt hatósági vizsgálatot követelnek a hozzátartozók — Egy „szép, fedett lábtörés” következményei — A gipszpólya és egy vagonon cement. Arvai Rezső beadványja a vizsgálóbíróhoz

— A Hétfői Napló tudósítójától. —

Artista körökben két-három hét óta különös, megdöbbentő dolgokról suttognak egy neves kartársnőjük tragikus halálával kapcsolatban.

Beliczay Böskeről, Somossy Károlynak, az első budapesti orfeum tulajdonosának unokájáról van szó, akit július 7-én a mentők egyszerű lábtöréssel bejuttattak a Rókus-kórházba és aki július 12-én, egy nappal aztán, hogy tört lábat gipsze tették, meghalt.

A Hétfői Napló följegyezte a suttogó híreket s ismerteté minden kommentár nélkül, pusztán azt fűzi hozzá egy a maga, mint Beliczay Böske hozzátartozói részéről, hogy a hírek és tények felsorakoztatása a legtávolabbi sem akarja méltatlan feltevésével érinteni a Rókus kórház nagytudás és minden munkájában tiszteletreméltó orvoskarát. De kell foglalkozni ezzel a tragikus halálesettel, mert vannak körülötte olyan jelenségek, amelyek Arvai Rezső színészt, a Schmidt aréna helyettes igazgatóját, Beliczay Böske férjét arra készítik, hogy felhívja rájuk a hatóságok figyelmét.

A szállongó híreket beadványja szándékszik összefoglalni Arvai Rezső és amint azt a Hétfői Napló munkatársának kijelentette, a hét folyamán eljuttatja a vizsgálóbíróhoz.

A „szép, fedett törés”.

E beadvány elsősorban arra mutat rá, hogy július 7-én, hétfőn, amikor a mentők bejuttatták Beliczay Böskeket a Rókus-kórházba, Gulyás tanár, aki felvette őt, a következőket mondotta:

— Egyszerű, szép fedett törés. Gipszkötést kap; 3-4 nap múlva már háza is lehet, hogy otthon várja be, természetesen felve, a pár hét alatt bekövetkező teljes gyógyulást.

A röntgen-vizsgálat mindenben igazolta Gulyás tanár első diagnózisának helyességét. Amint aztán 7-től 12-ig történt, azt Arvai Rezső a következőkben mondta el a Hétfői Napló munkatársának:

— A tanár ur azt mondta, hogy gipszkötést kap a feleségem, mi tehát vártuk, hogy az meg is történjen. Ehelyett ugynevezett pléhiszimbába tették a törött lábat s abba volt kedden, szerdán és csütörtökön is. Szögény feleségem jól érezte magát, nagyobb fájdalmat nem voltak, de azért nyugtalanokdt a gipszkötés elmaradása miatt. Meg is kérdezte az orvost, hogy miért nem kap?

Nincs a Rókusnak gipsze

— Most nincs a kórháznak gipszkötése — volt a válasz —, de ne nyugtalanodjon nagyságos asszony, már intézkedünk...

— Pénteken reggel egy másik lábtöréses beteg is sürgette a gipszkötést, sőt az egyik felajánlotta, hogy cementgyáros rokonával egy egész vagon gipszet küldet a kórháznak.

— Azt nem használhatjuk — mondta mosolygva az orvos —, de különben sincs szükség rá, mert delutánra már megkapjuk a gipszet.

— Pénteken delután 5 órakor tényleg meg is kapta a gipszkötést, szombat reggel pedig arról kaptam értesítést, hogy síessék ki a kórházba, mert agonizál. Későbbesen rohamtan hozzá, annál is inkább, mert pénteken delután 4 órakor, amikor elváltam tőle, még semmi baj nem volt. Jöködve, nyugodtan arról beszélggett, hogy vasárnap már hazajön...

Három injekció

— Az I. emeleti 30. számú nagy körterem 16-os ágyán fektült. A mellotte fekvő betegelő tudom, hogy pénteken delután és este, a gipszolás után nagy fájdalmat voltak. Orvosi kínokat állt ki szögény asszony, úgy hogy Balla dr. osztályorvos két injekciót adott neki. Szombaton reggel kapta a harmadikat és pár órával ezután — kiszvenvedt.

Nem okok senkit...

— En nem okok, nem is okolhatok senkit. Az orvosok mind megkülönböztetett figyelemmel bírtak szögény feleségemmel, de mégis meg kell nyugtatnom

a lelkiismeretemet azzal, hogy a halálának körülményeire felhívjam az illetékes hatóságok figyelmét. Beadványomban megemlítem azt is, hogy

a katasztrófát három orvosi vélemény háromféleképpen okolja meg.

Gulyás tanár ur azt mondta nekem, hogy valószínűleg egy ér pattanás a szivemben s szivverés miatt következett be a halál. Először tanár ur szerint a törésnél egy szírcsepp a véredénybe szivódva, felhúzódott a szívbe s megakasztotta a vérkeringést. A halotti bizonyítvány pedig a halál okául agyvérzést ilapít meg. Kartársaim, akik látták a ravatalon, azt mondják, hogy olyan foltos

Miért vállalta magára Balla-Pap Géza a Dohány-utcai merényletet Egy detektív „tűzbuzgó” vallatása

— A Hétfői Napló munkatársától. —

A lapok napokon keresztül foglalkoztak Balla-Pap Géza vallomásaival, aki magára vállalta az Erzsébetvárosi Kör ellen elkövetett bombamerényletet. Már a nyomozás első óráiban kiderült, hogy Balla-Pap Géza vallomása nem igaz és a rendőrség most azt akarta megtudni, hogy ki bérlete föl a fiatalombert, hogy a rettenetes bűnt magára vállalja és kinek mi érdeke volt ebben. Fantasztikus találgatások és híresztelések keltek szárnyra az ügy körül, míg végre vasárnap tisztázódott az egész. Egy detektív tűzbuzgóága kergette bele Papot a fantasztikus vallomásba, amelyből egy szó sem igaz és amelyik tévútra vezette az egész rendőrséget.

Pap Gézát ugyanis Szabadkán a rendőrség elfogta azért, mert unokatestvérének, Balla Gézának ütevelével lépte át a határt. Innen, a szabadkai rendőrségről indult világára a szenzáció, hogy Pap beismerte, hogy 6 robbantotta föl az Erzsébetvárosi Kör. Pap az üteveléhamisítás miatt reáemert börtönbüntetést kitölteni és utána a szerb hatóságok kitolonolták. Így került Pap a magyar hatóság kezére.

volt az aca, mintha brandot kapott volna.

— Mindezt megírom beadványomban, de abban is hangsúlyozom, hogy az orvosok, akik keselték feleségemet, csak hádával gondolok s meg vagyok győződve róla, mert tapasztaltam, hogy lelkiismeretesen, kifogástalanul teljesítették munkájukat.

Mit mond a Rókus sebészeti osztálya?

A Hétfői Napló munkatársja a gipszhiánnyal kapcsolatban kérdést intézett a Rókus-kórház vezetőjéhez, felvilágosítást azonban Wenhardt Károly dr.-nak, a főorvos kórházak központi igazgatójának szabadsága miatt nem kaphatott. A Rókus-kórház sebészeti osztályának ügyeletes orvosa a következőket mondta:

— Amennyi gipszpólyára szükségünk van, annnyival rendelkezünk. Ez a tény; minde ezzel ellenkező híresztelés nem felel meg a valóságnak s eredője nem lehet más, mint rosszakarat. Hogy valaki esetleg tép napig is nem kapott gipszkötést, az azért is lehetséges, mert egyszerűen nem lohadt még le a megdagadt testrésze, úgy pedig természetesen nem lehet a gipsz alkalmazni.

A fiatalombert Budapestre hozták és a tóncházban helyezték el addig, amíg további sorsáról döntene. Pap vallomása szerint a tóncházban K. detektív, aki azelőtt a nyomozótestületnél teljesített szolgálatot, vállaltni kezdte a Dohány-utcai bombamerényletről. A detektív nyilván érdemeiket akart megszerezni azzal, hogy Papot megverték, hogy az a veréstől való féltelmében tiésköt-bogarat összehozott Héjjas Ivánnal való barátságáról és egyebekről, amelyekből egy szó sem igaz.

— A Hétfői Napló munkatársától. —

Vasárnap délelőtt tisztázta az egész dolgot Schweinitzer dr. rendőrkapitány. Pap tóncházai sértéleiről orvosi látleletet vettek föl, majd berendelték K. detektívét és Schweinitzer kapitány hosszasan kihallgatta.

A rendőrség természetesen ismét titkolódik és mindennemű fővilágosítást megtagad az ügyről. A Hétfői Napló tudósítója megbízható helyről úgy értesül, hogy a detektív ellen fegyelmi eljárást indítanak, Pap Gézát pedig, akinek állása, foglalkozása nincsen, internálni fogják.

A forrongó Románia

A stárium a Maniu-Averescu akciót ellensúlyozza — A kisebbségek vallási mozgalma — A konkordátum sérelmei — Amerikai protestáns bizottság Erdélyben — Boér Elek dr. nyilatkozata

— A Hétfői Napló tudósítójától. —

Az utóbbi napokban Romániából és Erdélyből különös hírek kelnek szármára. A hírek bármennyire ellentétesek, annyiban mindannyuk megegyezik, hogy a közhangulat Romániában, nemcsak Erdélyben és Bukovinában, de a regálban is lényegesen megváltozott s abban jelentős eltolódás következett be.

Ez a közhangulat egyenesen és nyíltan a Bratinu-rezsimet okolja nemcsak a gazdasági helyzetben beállott katasztrófáért, de azért a politikáért is, mely a román román körök felforgása szerint Romániai elemességet tette nemcsak a nagyhatalmak előtt, de a kisanantak közelében is.

A hivatalos román kormány a esgírtott státáriumot bolszevista agitáció ellen tett óvintézkedésekkel igyekszik megmagyarítani. Ezzel szemben mindenki becsüli Erdélyben, hogy Romániában kemoly bolszevista mozgalomról szó sincs, ellenben egy Erdélyben, mint Bukoviná-

ban kétségtelenül olyan feszült a hangulat, hogy minden pillanathban kitöréstől lehet tartani. A hangulat ma az erdélyi és bukovinai románok körében már nemcsak regál-, de dinasztia-ellenes.

Veszedelemben Nagy-Románia.

Egy, a napokban Erdélyből hazatért magyarangru tisztviselő a romániai helyzeten a következő érdekes megvilágításban ismertette:

— Bár kétségtelen, hogy se Maniu, se Averescu, annál kevésbé a Vajda-párt nem gondolnak arra, hogy Romániából a mai összetételben köztársaságot csináljanak, arról azonban nyíltan beszélnek, hogy Erdély, Bukovina és Besszarábia közt akarnak szorosabb kapcsolatot teremteni a regál megkerülésével. Ezantán természetesen nem haboznának megteremteni a regál kizárásával a szorosabb állami együttműködést.

— Maga Ferdinánd király tud a mozgalomról és — amint beszélük — ez volt az oka annak, hogy egyenesen felváltotta Bratlanut, hogy adja át másnak a hatalmat. Nem a királyon mulott, hogy Bratlanu még a regálban hatalmat és erőt képvisel.

A romániai katolikusok és a konkordátum.

A magyarság s általában a romániai nemzeti kisebbség politikai téren nem tudja megvinni harcait s éppen ezért vallási téren igyekszik eredményeket elérni.

Románia nemrégén konkordátumot kötött Rómával, ami a katolikusok egyenjogúsítását jelentene papirron. A valóságban azonban a helyzet nem az.

A romániai konkordátum ügyében egy magyar egyházi méltóság munkatársunknak ezeket mondotta:

— A most aláírt konkordátum véleményem szerint az erdélyi magyarság s általában a romániai katolikusok eszempontjából nem kedvező.

— Románia eddigig ugynevezett megszádos terület volt, ahova Róma szabadon küldhette papját. A konkordátum által ez megszűnt s Romániában csak román állampolgár végezhet rendszeresen egyházi funkciókat.

— Még kirívóbb a helyzet, ha arra gondolunk, hogy ezután a román kormány közbiztonságot fogja Róma kinevezni a magyarság számára a püspököket és a kanonokokat. Hogy ez mit jelent, az csak néhány év múlva fog gyakorlatilag jelentkezni.

— Éppen ezért teljesen jogosnak látom az erdélyi katolikus magyarság állásfoglalását a konkordátummal szemben.

Boér Elek főgondnok a reformátusok helyzetéről.

Boér Elek dr. egyetemi tanár, az erdélyi református egyház volt főgondnoka az erdélyi reformátusok helyzetéről az amerikai bizottság elnöközött körrel val kapcsolatban ezeket mondotta munkatársunknak:

— Nemrégiben egy protestáns amerikai bizottság járta be Erdélyt, hogy a reformátusok helyzetéről közvetlen meggyőződést szerezzen. Ez a bizottság arról a szomorú tényről győződött meg, hogy az oláh kormány nemcsak a legjobb protestáns iskolákat záratta be, de elrabolták a magyar protestáns lelkeskedőket, birtokaikat erőszakosan és potóráron kisajátították, a magyar protestáns papokat magyarságuk miatt brutálisan bántalmazták és öldölték.

— A bizottság tudommal mindenit meggyőzőket vett fel s azokat munkájuk bevételeivel átnyújtották az oláh kormánynak, amely ez év október 15-ig ígért vizsgálatot és választ.

— A választ érdeklődéssel várjuk de eredményt nem remélünk, de azért a református egyház minden üldözés ellen is teljesíti Erdélyben kötelességét.

ELRAGADÓ A CSILLAGHEGYI STRANDFÜRDŐ

három nagy úszómédenca, gyógyhatású langos forrással, óriási homokfürdő, étterem, cukrászda. Felfűrt áram. Pályázó térítő a regál örökben külön villamos fürdők. — Ugyanott olcsó kombinált jegyek

Kabinselvével: Andrásy 61 77

Az Erzsébetvárosi merénylet ügyében az összes vádlottak megkapták az ügyészi vádiratot

Az erzsébetvárosi bombamerénylet ügyében — mint már jelentettük — két hónapnál ezelőtt elkészült az ügyészi vádirat, amely tizenhat rendbeli gyilkosság és sok rendbeli gyilkosság kísérletének büntetőjével vádolja meg Márfy Józsefet és bűntársait. A vádiratot Drenk Béla vagyonostól kivételével már valamennyien megkapták, Drenknek azonban, mert el volt utazva, csak a napokban lehetett az kézbesíteni.

Miután az összes gyanusítottak most már írásban bejelentették, hogy lemondanak kifogási jogokról s így a vádirat jogerőssé vált, semmi akadályja nincs már annak, hogy az ügy főtárgyalásra kitűzessék. Hónappal ezelőtt tudvalegleg Fayl Ivor dr. tanácsa, már kinttette a francia, a cseh követtség és a törvényes palota elleni ügyek tárgyát, de akkor az ügyészség irányítványt terjesztett elő, hogy ezeket az ügyeket egyesíteni kívánja az Erzsébetvárosi Kőr eleni merénylet ügyével s ezért a főtárgyalást ennapotként, Most, hogy az összes bombagyilkosság vádiratban lettek vád tárgyává téve, a büntetőtörvényes elnöke a napokban dönt a kérdés felett, hogy Fayl Ivor dr. tanácsának osztja-e ki újból ezt a monstre ügyet, vagy pedig azt más tanácsra szignálja.

Értesülésünk szerint ezt a nagy horderejű, szenzációs lefolyásnak ígérkező bünpört a kijelölt büntetőtanács szeptember végéig fogja tárgyalni, azért ily későn, mert az ügyben körülbelül százötven tanút kell beidézni, kiknek legnagyobb része most távol van a fővárostól s így cáltalán lenne korábbi határidőre tűzni ki a főtárgyalást.

— Helyreigazítás. A Hétfői Napló augusztus 4-i számába cikket írtam, amelynek szereplőjét Eperjessy Béla uszobajnok ural azonosítottam. Kütelességemnek tartom kijelenteni, hogy Eperjessy Béla uszobajnok urnak az egész ügyből semmi köze, az ő személye csak súlyos félreértésből került a cikkbe és így akaratlanul megbántottam Eperjessy Béla uszobajnok ur feddhetetlen egyéniségét. Amidőn — egyébként jóhiszemű — tévedésemről meggyőződtem, rögtön a cikk megjelenése után felkerestem Eperjessy Béla uszobajnok urat és eszládját, akikől elnézést és bocsánatot kértem. Rátkai Károly dr., a Hétfői Napló munkatársa.

Edesanyám!

arra kérem

Babkávét ne főzzön nékem.
Ha kínálják, se vegye meg,
Mert a kezem ettől remeg!
És ettől sápadt az arcom
Ejszaka ettől nem alszom,
Eppen úgy, akár a nagyok,
Ideges is ettől vagyok.
Tudok jobbat szászor annál,
Ami vért ad, ami táplál,
Jóízű és egészséges,
Hogy a legjobb, nem kétséges,
Megveheti olcsó árért
A Szent István malátakávé!

Schandl Károly „Kenyérszükségletünk biztosítva van“

Valami kis fölösleg is marad az idei gyöngye termésből. A földművelésügyi államtitkár nyilatkozik a gyöngye eredményekairól

Az utóbbi időben igen pesszimistikus hangok hallatszottak a terméseredményről, sőt egyesek tudni vélték, hogy a termés még saját kenyérszükségletünket sem fedezi. Munkatársunknak alkalmá volt ez ügyben Schandl Károly dr. földművelésügyi miniszteri államtitkárral beszélni, a következőket mondta:

— Idei termésünk gyöngye volt ugyan, de a riasztó híreknek nincs alapjuk.

Tavaly 18 millió mázsa volt a terméseredmény, az idén 13—14 millió,

aggodalomra tehát nincs ok, mert az ország kenyérszükséglete biztosítva van,

sőt valami kis fölöslegünk is marad.

— Nemesak a mi termésünk volt gyöngye, hanem Romániáé is, ahol még rosszabb az eredmény, mint nálunk.

— A gyöngye terméseredmény kijárolagos oka az a

három füllestőlten forró nap, amely június végén valóságos végigégette a rónákat.

Péter és Pál napján zudult ránk ez az égető szárazság, ami ellen nem volt orvosság. Szerencsére nem mindenik megye szenvedte meg ennyire a rossz időjárást. Szatmármegyében

katasztrófális hatással járt a szárazság. Még a vetőmagot sem adta ki a föld:

60 kilótól egy mázsig terjed a holdankenti eredmény Szatmárban.

Ilyen minimumra alig van példa. — Szatmárban mindenféle anynyira rossz a termés, hogy például

a zabot nem is érdemes lekaszálni, az állatokat egyszerűen behajtják a táblákba.

— Annál szomorubb ez az eredmény, mert

június elején még rekordtermésre volt kilátás.

— Szatmáron kívül, amely egyenesen ísésesnek mondható,

Somogy, Nógrád- és Abaujmegye is a nagyon gyöngye eredményiek közé tartoznak.

— Vizsgálásul csak az a körülmény szolgálhat, hogy

a kukorica, krumpli- és répa-termés jónak ígérkezik.

— Nagyatádi Szabó István földművelésügyi miniszter ur máris megbeszélte a vetőmagszükséglet biztosításáról és így reméljük, hogy jövőre sikerülni fog kiheverni az ideai viszonyosságokat.

Szabaddá teszik az összes listákat

Megszűnnek a behozatali és kiviteli tilalmak — Eliminálni próbálják a kereskedelmi szerződésnek nehézségeit

A kormány a vasuttarifajavaslati parlamenti tárgyalása alkalmával azt ígérte, hogy az egyes szomszédállamokkal folytatandó megbeszélések enyhíteni fogják a vámtarifa tételeit. Az egyes tételek azonban úgy látszik túlmarasak, mert — mint beavatott helyről értesülünk —

egyetlen szomszédos állammal sem sikerült kereskedelmi szerződést létesíteni az új vámtarifa törvényerőre emelése óta.

A vámtarifa. A kereskedelmi kormány tehát arra az álláspontra helyezkedett, hogy

a tarifális nehézségeket a behozatali és kiviteli tilalmak megszüntetésével próbálja eliminálni.

Eredetileg úgy tervezték az illetékesek, hogy 1926 július 1-éig,

vagyis a szanálási időszak végéig terminusáig teljesen szabaddá teszik az összes listákat, most arról értesülünk, hogy a kereskedelmi szerződések vámpolitikai nehézsége miatt a terminus másfél esztendővel előbbre került, vagyis

az eredetileg tervezett 1926 július elseje helyett már 1924 december 31-éig feloldják az összes behozatali és kiviteli tilalmakat.

Vezető kereskedelmi körökben ezt az elhatározást sem tartják elegendőnek, mert úgy vélik, hogy a főhiba a vámtételek magasságában van. Ezzel kapcsolatban utálnak arra, hogy már közelben rámutattak a tarifális bajokra, Sándor Pál a feltétlenül szükséges módosítások egész sorát terjesztette a Ház elé — hiába. A kormány most a gyakorlati követelmények hatása alatt kényyszerül majd elhatározni lépéseire.

Hittler se eléggé antiszemita a bécsi kamposkeresztetek előtt

Fantasztikus elképzelések a zsidó kérdés megoldására — Nemzetközi antiszemita kongresszust hívnak össze Bécsben

Bécs, aug. 10.

A Hétfői Napló bécsi szerkesztőségétől. A germán fajvédők, az osztrák, németországi és cseh-német nemzeti szocialista vezetők a napokban közös értekezletet tartottak Salzburgban. A konferenciáról mindössze szákszavu kommuniké bocsátották ki. Az értekezlet anyagáról és határozatairól azonban nem tartották szükségesnek tájékoztatni a közvéleményt.

A Hétfői Napló bécsi szerkesztősége azonban hiteles információk alapján a következőkben beszámolhat arról, hogy tulajdonképpen mit is akarnak ezek a germán kamposkeresztetesek!

Az értekezlet mindenekelőtt tudomásul vette, hogy Riehl Walter dr.-t, a kamposkeresztetek mozgalom apját és az osztrák szervezet volt elnökét kizárták a pártból, mivel az antiszemizmust nem akarta kiterjeszteni a zsidó bankügazgatókra. Több felszólaló Hitler újabb magartartását is kifogásolta. Eszerint a bajor puccusisták vezére jelenlegi fogságában revídálta antiszemita programját és állítólag már nem haragszik oly nagyon a zsidókra, mint ezelőtt. A konferencia azonban ennek ellenére sem hozott határozatot Hitler ügyében, hanem ezt elhalasztotta, avval a megokolással, hogy meg kell várni, hogyan visel-

kedik majd kiszabadulása után. A kamposkeresztetek vezérek azt után az ugynevezett lazaszifas fegyveres osztagok kérdésével, az osztrák Vaterländische Schutzbunddal foglalkoztak. Ezek a rohamosztagok annyira beváltak (lásd a klostereuburgi, spillerni és Novosad-féle gyilkosságokat), hogy a főfajvédők határozata szerint ezekből meg kell csinálni az új nemzeti hadsereget.

A zsidókérdés természetesen ismét alkalmat szolgáltatott egy eszmé olyan határozathoz, melyek alaposan megvilágítják a kamposkeresztetek mentalitását. Az antiszemitizmus gyakorlati alkalmazása érdekében a következőkkel fogadták el és elhatározták, hogy harcot indítanak ezek megvalósítása ügyében:

Külföldi zsidók egy naptári esztendőben legfeljebb 14 napig tartózkodhatnak Ausztriában, illetőleg ennél hosszabb időre nem kaphatnak beutazási engedélyt, vagy vízumot.

Külföldi zsidók csakis olyan mértékben és számban nyerhetnek Ausztriában polgárijogot, amelyben származási országukban a szintén idegen zsidók nyerneik. Az összes Ausztriában élő zsidók tartózkodási engedélyeit és állampolgársági okiratait revízió alá kell venni. Ha a zsidók csak a legenyhébben is tiltakoznak a rendelkezések végrehajtása ellen, úgy újjonnan létesítendő idorokban internálni kell az összes Ausztriában élő zsidókat.

A zsidók megfosztatnak úgy az aktív, mint a passzív választói jogtól.

A zsidó gyermekek csakis külön zsidóiskolákba járhatnak. Az egyetemeket és egyéb főiskolákat a zsidók nem látogathatják. A zsidók vagyonait az állam és német fajvédő szervezetek javára el kell kobozni.

Miután így alaposan elintézték a zsidók dolgát, kimondták, hogy a nagyhatalmak akarata ellenére is végre kell hajtani Ausztria csatlakozását Németországhoz.

A német kamposkereszteteknek egyetlen kötelességük a csehek ellen is a legerélyesebben fellépni, a csekeket minden vonalon háttérbe szorítani és mindent megtenni Csehszlovákia felbomlasztására.

Az értekezlet utolsó pontja a nemzetközi antiszemita kongresszus összehívása volt. A fajvédők elhatározták, hogy legkésőbb 1926. pünkösdig Bécsbe összehívják az antiszemita világkongresszust. Az előkészítési munkálatait az osztrák pártszervezetre bízták, amelynek meghagyják, hogy elsősorban a magyarországi ébredőkkel és a román fascistákkal lépjen érintkezésbe. Ezek ugyanis már példát mutattak, hogyan kell az antiszemitizmust a gyakorlatban hatásosan alkalmazni. Értesüléseink szerint a germán fajvédők kiküldöttjei legközelebb Budapestre és Bukarestbe utaznak a lehető legszorosabb együttműködés megalapozása érdekében.

Stabil pénzéért

ne vásároljon rossz cukorkát; Cukorkánk mindenkiébe a

szent istván

szóvanpréselve. Valódi olajokkal és valódi, tisztaitékel készülnek. Kérjen minden alkalommal kifejezetten szent istván cukorkákat.

Kobányai Polgári Sertőző és Szent István Táp-szomszédok P. t.

HIREK

Ullmann Adolf

A neve foglalom a bankvilágban. Félzsádos szakadailan munka megbecsülése volt az a jubileum, amelyben az egész bankvilág részvett...

Ullmann báró neve a pénzügyvilágban az elvek reprezentánsát jelentette minden időben a könnyű feltűnő konjunktúra felett.

Ullmann báró pályafutása 50 év előtt kezdődött, amikor erős alapoknál épült fel az ország közgazdasági élete, 1909-ben a Hitelbank vezérigazgatójává székelt...

A ötvenéves munka jubileumán az egész közgazdasági világ, a hivatalos világ, de az ország népe is hisztetlel hódolt Ullmann bárónak...

A Palma-ügy. Ez is magyar specialitás. Adva van egy kulturális szempontból egyáltalában nem nagy értékű festmény...

Gázol a villamos. Pestszentpéteren a villamos elgázolta örvény Balog Mihályt...

Bünyvádi feljelentések egy bécsi bank ellen. Bécsi szerkesztőségünk jelenti: A Patzak & Co. bankház ellen, amely szombaton fizetési képtelen lett...

Öngyilkosság a Gellérthegyen. Zöld Zoltán 25 éves cipészsegéd a Gellérthegyen főlölte magát. Elvetéssel állapothoz szállították a Rókus-kórházba.

Az osztrák szociáldemokraták ismét követelik Castiglioni letartóztatását. A Reggeli Hírnap bécsi szerkesztőségétől. Egy polgári per kapcsán a tárgyalást vezető bíró az aktákat az államügyészséghez tette át...

BRILLIÁNSOKAT
égyüvéket, régiségeket mindenkinél drágábbra veszek Székely Emili, Király-utca 57

Elfogták Erzsébetfalván egy győri sikkasztót

Nyolcvannégy milliót költött el

A Hétfői Napló tudósítójától

A győri rendőrség értesítette a főkapitányságot, hogy Bauer László ottani kereskedő 84 millió koronát sikkasztott meg Győrben. Bauer üzlethez közel 80 millió forintot szerezett...

Naplipot adnak ki a bécsi szállodások. Bécsi szerkesztőségünk jelenti: A szállodások egyesülete elhatározta, hogy a vendégek számára a jövő héttől kezdve napilapot ad ki...

A Riedl-Perzel lakásüggyel kapcsolatos. Riedl Alfonz, kárbeszélő, mint ismeretes, még júniusban ösztöndíjjal utazott el Bécsbe...

Öngyilkosság. Az Erzsébet-hídról a Dunába ugrott Bohuszlav Amália 17 éves háztartásbeli. Kifogták és a mentők a Rókus-kórházba szállították.

Két hamis takarékkönyv története. A múlt hét pénteken a Zerkovitz-bankban megjelent K. J. sertésnyagvágó és két darab, összesen 180 millió koronáról szóló takarékkönyvre és egy 200 millióról szóló záloglevélre köleszt akart felvenni...

Öngyilkosság kísérlet a vendéglőben. Tegnap este a Szemere uca 1. sz. alatti vendéglőben egy rokkant katona elölvette Frommer-pisztolyát és főbe akarta lőni magát. Egyik vendég észrevette és megakadályozta tettetét...

Egy temesvári szélhámos kivándorlást ízelmet Bécsben. A bécsi rendőrség a napokban letartóztatta Kollár Ferenc 29 éves temesvári születésű utóvilágiasit. Mikor néhány hónap előtt Ausztriában elszaporodott a hamis utlevelek száma, a rendőrség nyomban Kollárra gyapokodott, eddig azonban nem tudott pozitív adatokat szerezni...

Utt, azonban nem tudták ráakadni. Végre Strauss Ferenc detektívnek sikerült megtudni, hogy a sikkasztó Erzsébetfalván egy ismerősénél húzódott meg és ott akarja megvárni, amíg ügyéről megfejtik...

Bauer a sikkasztást nem is tagadta. A rendőrségen kihirdették előtte a letartóztatást elrendelő végzést és azonnal átba is indították Győrbe.

Felrobott revolvergolyó. Tóth István 12 éves gyermek a Zoltán-utcában egy eldobott revolvergolyót talált. Játsszozni kezdett a golyóval, az fölrobant és a fiú kezét összeroncsolta. A Szent István-kórházba szállították.

Megmérgezte magát Lantos Géza tőzszedőbizományos. Lantos Géza 43 éves tőzszedőbizományos vasárnap hajnalban 5 órakor tért haza Rákóczy út 57. szám alatt levő lakására. Haziaszonyának, akinél két szobát bérelt, azt mondta, hogy ne költse fel egész délelőtt, tízezer órákor azonban már gyantásá vált neki, hogy Lantos szobájából semmi zajt nem hall s ezért benyitott hozzá. Nagy rémületére az egy állót holtan fekvő találta Lantos. Azonnal hívta a mentőket...

Öngyilkosság. Az Erzsébet-hídról a Dunába ugrott Bohuszlav Amália 17 éves háztartásbeli. Kifogták és a mentők a Rókus-kórházba szállították.

Csaló vendég. Zavaros Ferenc vendéglős különböző csalófogásokkal többek között százhetvenmillió koronát, Zavarost a rendőrség elfogta és letartóztatta.

Fantasztikus mese egy merénylőről. A lipesi magyarság konzultációt árt a budapesti főkapitánysághoz, hogy állapítsa meg egy Hrem András nevű egyén előéletét. Hrem ugyanis azaz a megszólaltatott a konzultáción, hogy egy szerb politikus ellen merényletet követett el és kérte a konzultáció pártfogását. Másnap azonban jelentkezett egy lipesi kereskedő, aki előadta, hogy Hrem András tőle egy 150 aranyárúrára szóló csekket kicsejt. A lipesi konzultáció megkeresésére a rendőrség megindította a nyomozást.

Csendélet a Német utcában. Vasárnap éjszaka a Német uca és Rákóczy tér sarkán Kubányi Péter költőves ösztöndíjjal egy barátjával. A veszekedés hevében Kubányi barátja háromszoros hába szorította Kubányit súlyos sérüléssel szállították a Rókus-kórházba. Merénylőjét a rendőrség keresi.

Erdélyből gyalog Bécsbe. Bécsi szerkesztőségünk jelenti. Néhány nap előtt a rendőrségen megjelent egy ember, aki előadta, hogy Wagner Józsefnek hívják, esztergályos, teljesen vagyontalan és utlevél nélkül gyalog jött Magyarorszáron keresztül Bécsbe, mivel azt remélte, hogy itt munkát talál. A rendőrségen közölték vele, hogy visszaforgás keloncolni Erdélybe. Tegnap akarták elszállítani, ekkor azonban újabb kihallgatásra jelentkezett és elmondotta, hogy tulajdonképpen hamis nevet mondott be, mivel a valóságban Varga Józsefnek hívják. Esztergályos sneszen Erdélybe visszameenni, csak azért találta ki ezt a mesét, hogy amíg munkához nem jut, a rendőrségen élelmezze. A bécsi rendőrbírólag azonban nem ismer tréfát, 24 órai elzárásra és nyomban kitoloncolásra ítélte Varga-Wagnert hamis név bemozdása miatt.

Helyreigazítás. A Hétfői Napló legutóbbi számának 'Csendőrök bevesték a miniszterelnökségen Gömbös Gyula választási titkárat' című cikkével kapcsolatban, megjelent szerkesztőségünkben Eperjessy László úr és arra való hivatkozással, hogy többen órára vonatkoztathatták a cikk adatait, annak megállapítását kérte, hogy Gömbös Gyulának a választások alatt titkára nem volt, ellene semmiféle büntesekemény miatt eljárás folyamatba nem tétetett és a cikk adatai azért sem vonatkoznak rá, mert öt év óta Csehszlovákiában nem is járt és letartóztatva nem volt. Eperjessy László úr tényállásait előtűnik okiratokkal igazolta és így mi készséggel kijelentjük, hogy a fenthivatkozott cikk adatai nem vonatkoztathatók rá.

A cikk írója is sajnálatát fejezi ki, amennyiben a cikk adatainak félreérthetősége miatt Eperjessy László úr személye kedvezőtlen megvilágításba kerülhetett.

A belgrádi kormány megengedi a jugoszláviai magyar párt működését. A Bácsmegegyi Napló ma száma a következő belgrádi jelentést közli: A Bácsmegegyi Napló belgrádi szerkesztőségének feltűnően megbízható és jól értesült helyről azt a bizalmas információt szerezte, hogy a magyar párt működése néhány napon belül lehetővé fog válni. Rajtuk kívül álló és itt nem ismertethető okokból nem bizhatjuk egyelőre nyilvánosságra, hogy a magyar párt feloszlását elrendelő rendelet visszavonása milyen formában fog megtörténni és nem áll módunkban erről egyelőre közelebbi részleteket közölni, azonban már legközelebb részletesen is ismertetni fogjuk, hogy milyen módon jött létre, és mit tartalmaz az új kormányintézkedés és milyen módon állítja vissza a magyar párt működésének jogát.

Meglepi drakat fizetek viselt férjirukaképt
Wertheimer Gy. Zichy Jenő u. 23. Telefon 155-23

RÉSZLET-FIZETÉSRE
olcsó napi árakon
tetőtől-talpig ruházkoznak
budapesti lakosok, főbírlők minden elképzelhető ruházatit ekkiben tényleg lezserelté évek óta, reméljük, szociálnak elismert részletfizetésben
SOMOGYI MÁRK
ÜLLŐI-ÚT 41. SZ. FÖLDSZINT 9
Nagykörút mellett
Harmadik 12.000 K-ig
Aranyat, ezüstöt, brilliánt, ékszer, legdrágább vas Iváncsics ékszerész, VIII. Baross u. 57

A bankok harca a Városi Bank fuvardijhitelvezési csekkje ellen

A Városi Bank — mint ismeretes — majban elnyerte annak a monopolumat, hogy a vasuti áruforgalom területén elszámolásnak megkönnyítése érdekében, egyedülállóan, megfelelő csekket bocsásson a szállítók rendelkezésére. A bankok egy része — láthatólag — nem igen tud most abba beletörődni, hogy ezental nem bocsáthat a felek rendelkezésére — megfelelő díjak ellenében — garanciális hitelleveket, s arra bírta a Kommittenset egy részét, hogy a Városi Bank fuvardijhitelvezési elszámolási ellen állást foglaljon, illetve ragaszkodjék tovább is ahhoz a jogához, hogy a saját bankja után szerzi meg magának a megfelelő hitelgaranciákat. Mint értesülünk, az elégedetlenkedő bankok oppozíciója teljesen meddő, miután a vasut és a Városi Bank között immár végérvényesen létrejött a fuvardiják hitelvezésére vonatkozó szerződés, másrészt pedig a Városi Bank hosszú hónapokon át tartó munkájának, és nagy költségeket főlemészó külföldi tanulmányainak eredménye volt a most életbe lépő koncepció, mely a jövőben valóban óriási munkamegtakarítást fog jelenteni a különféle garanciáknak, gamadójával eddig dolgozó MÁV-nak.

Dollárra konvertálják a népszövetségi kölcsönre befolyó valutákat. A Tóbe kebelében működő lebonyolító szindikátus, mely a népszövetségi kölcsön magyar részének passzív részét intézi, legutóbb abban állapodott meg, hogy a kölcsön számára befolyó különféle valutákat egységesen dollárértékű kötelezvényekké fogja konvertálni, miután a népszövetségi kölcsön kimondottan dollárértékben volt kontemplálva.

Nincs ez a Belvárosi Takaréknál és a Fabank fuzójáról. Legutóbb ily hírek terjedtek el pénzügyi körökben, hogy a Fabank rövidesen be fog olnadni a Belvárosi Takaréknál. Egek helyről nyert értesülésünk szerint a fuzójól egyelőre sincs a két intézet között. Mindössze annyit a valóság, hogy a Fabank bankintézetek sorában, amelyek legutóbbi fuzójós szándékát közbeletek a Belvárosihoz, ott szerepelt a Fabank is, anélkül azonban, hogy konkrét megbeszélések sor került volna.

A cukorgyárak Londonban megfelelő termelési hitelt szereztek. Mint ismeretes, a cukorgyárak hozzávetőleg 2 milliárd koronában állapították meg azt az összeget, amelyre a cukorgyártási kampány lebonyolítása vegett szükségük van. Miután a hazai hitelviszonyok mellett egy ilyen horribilis összeg előteremtése nem igen lehetséges, a magyar cukorgyárak több vezetőexponeense már hónapok óta a külföldi tőkeerővel rendelkezőkkel folytat tárgyalásokat egy nagyobb hitel előteremtése érdekében. A legújabb hírek szerint most a londoni pénzpiacra a magyar cukorgyárak képviselői óriási eredményt értek el, amennyiben a termeléshez szükséges hitelnek több mint a felét az angolok hajlandók igen kedvező feltételek mellett a magyar cukorgyárak rendelkezésére bocsátani.

Kötözések a népszövetségi kölcsönkötvények. Arról értesülünk, hogy a népszövetségi kölcsönkötvények kötiözni fogják a budapesti tőzsdén is, a nyugati országok tőzsdéinek példájára. Ezeken a tőzsdéken, mint például a londoni, római, stockholmi, amsterdami és new-yorki tőzsdén most folyik a magyar kölcsönkötvények nagy keresetnek örvendő elmetelnek bevezetése. Ez a helyzet adta meg annak szükségét, hogy most a magyar kormány is gondoskodni akar kölcsönkötvények nagy keresetnek örvendő, ilyen módon akarja elősegíteni, hogy a kötvények tulajdonosai bármikor előnyös áron mobilizálhassák értékeiket.

Frakk és szmoking... ollyenkor kölcsönözés, keveset használj... tel: 203-26

A bankok engedélyt kértek a kormánytól aranykorona névértékű záloglevelek kibocsátására Alapi Béla igazgató az új záloglevelek kibocsátásának a lehetőségéről

A gazdasági körök véleménye megegyezik arra nézve, hogy a mezőgazdasági föltörmelés alihz lesz keresztülvihető megfelelő jelzálogkölesők nélkül. A záloglevelek újabb kibocsátása azonban a jelenben még meglehetősen problematikus, miután egy egész sor feltételhez van köve ennek a hitelforrásnak újabb igénybevehetősége. Alkalmunk volt erről a kérdésről Alapi Bélával, a Belvárosi Takaréknál ügyvezető igazgatójával beszélni, aki a következő képpen nyilatkozott:

— A záloglevelek újabb kibocsátása három fázisoz van köve. Elsősorban

az értékálló típusú zálogleveleket kell krednünk, miután osakis ily cimletek lehetnek arra hivata, hogy a tőke bizalmat felkeltők. Erre nézve a záloglevélkibocsátással foglalkozó intézetek máris engedélyt fordultak a pénzügyi kormányzathoz s kétségtelen, hogy rövidesen bírtokunkban lesznek az erre vonatkozó meghatalmazások.

— A második fázis az, hogy meg kell teremtenünk a záloglevelek értékesítésére alkalmas piacokat.

helyre kell állítanunk mindenképpen az összekötéseket azokkal a külföldi piacokkal, melyek a multban a magyar záloglevelek hálás elhelyezkedési területünál szolgáltak.

Kétségtelen, hogy ezen a ponton óriási propagatív munka vár a záloglevelek kibocsátásával foglalkozni kívánó intézetekre, miután mindenekelőtt ismét bele kell plántálnunk a külföldi körökbe a magyar gazdasági konszolidációba vetett bizalmat. Ehhez pedig megfelelő tények kellemenk.

— Harmadosban pedig egy mindenképpen megbízható,

a kötelezettségeit komolyan vevő adóstómegre kell szert tennünk.

— Ami a legutóbbi pontot illeti, itt korántsem elégedhetünk meg az a mai helyzettel, hogy az ingatlan árverések megtartásának módját tekintetében a Földbirtokrendező Bizottság szinte diktatórius hatalommal rendelkezik és elűthesse a hitellező részvénytársaságokat avagy a nem kívánatos elemeket az árverezésen való vásárlás jogától.

Amig ez a klauzula fenn fog fog állni,

alig hihető, hogy a komoly külföldi tőke ilyen hiányos biztosítékok mellett szöba álljon velünk. Meggyőződésem, hogy ez a klauzula a gyakorlati érszerien el fogja seperi, miután a hitelügynek napról-napra erősebednek s a hitelügynek nyomása alatt a kormány kénytelen lesz revizió alá venni a földbirtok árverezhetőségére vonatkozó korszerűtlen megkötéseit.

Bizakodó hangulatban folyt le a vasárnapi magánforgalom Bécsben

Az elmúlt hét mérlege — Emelkedések 1000-1500 millió koronáig — A valutapícon szilárd a magyar korona

Bécs, augusztus 10. (A Hétfői Napló bécsi szerkesztőségének telefonjelentése.) A hét elején kezdődött bizakodó hangulatban folytatott le a vasárnapi magánforgalom is. Az árfolyamok nemcsak, hogy megtartották előző napi nivójukat, de számos kötés történt magasabb kurzusokon is. A fontosabb papirokban a következő árfolyamok alakultak kf: Angolbank 220—230,000, Wiener Bankverein 125—150,000, Bodencreditanstalt 283—288,000, Angol-magyar bank 43—45,000, Brit-osztrák bank 13—14,000, Pesti magyar kereskedelmi bank 1,200,000 alatt és felett, Magyar hitel 540—550,000, Osztrák hitel 180—

180,000, Escomptegesellschaft 290—300,000, Länderbank 273—275,000, Merkur 125,000 körül, Unionbank 158—160,000, Alpine 385—400,000, Albmvasut 472—478,000, Nordbahn 12 1/2—13 millió, Krupp 205—210,000, Salgótarjáni 535—540,000, Magyar álladános község 3 millió alatt és felett, Uriányi 930—940,000, Fanto 225—230,000, Skoda 13.150—13.200,000 korona.

A feloytál het általában az árfolyamok erős megszilárdulását eredményezte. Sokan úgy vételekednek, hogy ez a szilárdulás egy újabb hausse előfutára. Mindenesetre érdekes a fontosabb papírok egy heti mérlegét felállítani:

Table with 4 columns: A papiros neve, A hét elején, A hét végén, Különbség. Lists various banks and their exchange rates.

Hasonló mértékben emelkedtek szinte kivétel nélkül az összes többi papírokok is.

A devizapiacban az árfolyamok a jegybank devizaüzletisének legutóbbi hivatalos kurzusai körül mozogtak, a magyar korona azonban már elérte a 90 fillért, budapesti kifizetésért pedig 92—92 1/2 fillért is fizettek. A magyar korona a vasárnapi magánforgalomban tehát szilárd volt.

Szilárd a magánforgalom

Mintha a mult évi nyári hossz régen elfelejtett napjal támadtak volna föl. Mindenütt vértelved, jó hangulat. A vasárnap sem akasztotta meg a lendületet, amely az árak felléle alakulását jellemzi. Áru azonban, noha mindenre pénz van, alig jelentkezik és így csak taxai-csok árfolyamokat áll módunkban regisztrálni: Magyar hitel 605—611, Osztrák hitel 203—212, Szen 325—350, Kereskedelmi bank 1355—375, Ingatlanbank 230—240, Angol Magyar Bank 50—52, Leszámítolókban 44—86, Hasai takarékp. 3850—900, Ált. Takarékpénztár 150—155, Nova 170—174, Gann 1550—575, Salgó 905—610, Trust 130—132, Levante 243—252, Georgia 500—503, Ostermeier 235—240, Karton 81—83, Nasici 2500—550, Ofa 530—540, Bókai 27—30, Budapesti gőzmalom 140—145, Viktória malom 245—254.

A postatakarékpénztár ügyében az utódállamok szeptemberben konferenciát tartanak Bécsben

Bécs, augusztus 10. (A Hétfői Napló bécsi szerkesztőségének telefonjelentése.) A nemrég befejezett román-osztrák tárgyalások a delegátusok megállapították, hogy a megbeszélések során néhány olyan kérdés is felmerült, amelyek elintézésére csak az összes utódállam bevonásával lehetőséges. Különösen két kérdés vár ilyen formában történő elintézésre: az állam adományok s a postatakarékpénztárak problémája. Megállapítás történt arra vonatkozólag, hogy ezeket a kérdéseket az érdekel államok szeptember havában Bécsben tárgyalják le. A Hétfői Napló bécsi szerkesztőségének értesülése szerint az utódállamok konferenciája szeptember 26-án fog Bécsben megkezdődni, az esetleges megkezdést a delegátusok azonban már egy újabb, Rómába összehívott konferencián írják majd alá.

Hajótörés előtt az osztrák pénzügyi központ terve. A bécsi bankok magyar mintára pénzügyi központot szeretnének felállítani. Az erre vonatkozó tárgyalások immár helek óta folynak. Bécsi szerkesztőségünk mostan azt jelenti, hogy sem a kormány, sem a postatakarékpénztár nem hajlandók az alapításban részt venni, úgy hogy ilyen körülmények között igen kevés remény van az osztrák pénzügyi központ felállítására.

A Fővárosi Malomegyesület szerzőfűlése. A Fővárosi Malomegyesület közösen tartotta XXVI. rendes közgyűlést Bacher Emil elnöklésével. Az elnöki jelentés megemlékezik Langfelder Emil haláláról, majd visszappillantást vet az egyesület egy évi működésére. A jelentés ismeretése után a választást ejtették meg, amelynek eredményeként az egyesület elnöke Bacher Emil, a Viktória Gőz vezérigazgatóját, társelnöké Stux Sándort, a Budapesti Gőz vezérigazgatóját és alelnöké Katona Zsigmondot, a Güzella Gőzmalom vezérigazgatóját választották meg.

100,000 font-os külföldi kölcsön egy nagybanknak. Feltehetően hitelt érdemlő helyről azt az információt kaptuk, hogy legutóbb egy fővárosi nagybank számára egy külföldi konzorcium 100,000 angol fontos hitelt ajánlott fel 3 esztendőre, évi 12 százaléki kamat mellett, kifejezetten a mezőgazdasági investíciók céljára.

96 ezer párna kitűnő fehér női cipőnek... 85 ezer párna a legfinomabb minőségű... 190 ezer párna garantált legjob gyártmányú... 120 ezer párna 18—22 számig... 50 ezer párna 21—25 számig

Lakására lövök... Keresek 2 szobás nyári lakást... 6 hetro Pasaróten, Hűvösvölgyben, Zugligetben vagy a Srábhgyen

Tere=fere a pesti korzón...

A HÉT SZENZÁCIÓJA, Saljapin orosz operatőrnek egyik budapesti hangversenyrendezőhöz intézett levele. A hangversenyrendező néhány hónappal ezelőtti levelet írt az Amerikában tartózkodó Saljapinnak és azt kérdezte tőle, hajlandó volna-e eljönni Budapestre néhány napos vendégszereplésre. Saljapin a dollárok birodalmában úgy látszik elfelejtette a pénz értékét, mert válaszában azt írta, hogy ezer örömmel eljön Budapestre, a magyarok gyönyörű fővárosába, ha utiköltségét megfizetik és esti ezer dollár fellépési díjat adnak neki. Ezt is azonban csak akkor teszi meg, ha legalább harminc estét át felléphet, mert különben — mint írja — nem érdemes a hosszú utat megtennie. A hangversenyállalat vezetője természetesen ilyen körülmények között lemondott Saljapin vendégszereplésétéről, de hogy a kecske is jóllakjon és a kőpáza is megmaradjon, Saljapin autogramját jó áron eladta.

FALUDI JENŐ, az Unió vezérigazgatója szubrettel keres és amióta ez nyilvánosságra került, összesen hetenként szubrett és szubrettjelölt jelentkezett az Unió központi irodájában azzal, hogy a Királyszínház tagja szeretne lenni. A kínálatból kisszámúak közül hetvenegye László Odón igazgató elé került, csak a hetenkettőket fogadta maga a vezér. A szerencsés szubrett Somogyi Emmi, Somogyi Erzsike, akit színházi körökben Somogyi Bogdy néven ismernek, a nővére és aki rövidesen elszereződik a Királyszínházhoz. Somogyi Emmiit egyelőre így nevezik: Somogyi Bogdy nővére, de Somogyi Erzsi, amikor nővére szerződését meghallotta, maga jelentette ki: — Az én Emmi nővérem olyan tehetséges, hogy meglátszódik, nemcsak rá rám mondják majd: „Somogyi Emmi kuga”.

HONTHY HANNA, mint ismeretes, nem szerződött vissza a Királyszínházhoz, hát természetesen megindultak a találgatások, mit fog csinálni a jövő estendőben Honthy Hanna. Persze a legképtelenebb hírek jelentek meg erre vonatkozóan, egyesek szerint Honthy elkeseredett és visszavonult a színpadtól, mások szerint Honthyt egyik fővárosi színházunk fogja szerződtetni, sőt olyan hírek is bejártak a város négy sarkát, amelyek szerint a jeles primadonna itt hagyja az országot és külföldre megy. Mi jelenthetjük, hogy a sok hír közül egyik sem felel a valóságnak. Honthy Hanna valóban nem szerződött sehova sem, de nem azért, mintha elkeseredett volna, hiszen erre semmi oka sincs, ellenben egész egyszerűen pienni akar, hiszen köztudomású, ugyanúgyan ezerhatszázegyhátszager lépet színpadra pihenés nélkül. Semmi más oka nincs az egy estendőre terjedő visszavonulásnak.

LÁSZLÓ ANDOR sem szerződött vissza az Unióhoz. Sebástyan Gézaóhoz került Miskolcra, ahol először a Szabóművészklub mutatkozik be a közönségnek.

HÁ PLETYKÁLKODNI akarunk, el nem mulaszthatjuk elmondani, hogy a művésznő, aki évek óta nem el együtt (vagy el) nyugatúra felé utazott és hogy-hogy nem, Anor isten pajzán jéteha folytán egy fülkébe került volt férjével. A volt házastársak persze viládmű szemekkel néztek egymásra és a vonat kintolódásának melódijába eszükbe jutott a bolgoknak mondott bekezdők sok-sok csepetéje. A férj, hogy elhagysa gondolatát, gyönyörű aranyérdéjéből elővett egy cigarettát és rágyújtott, de a füstkarikák meg alig bolgok szírnai, szírnai, a művésznő máris megszólalt: — Ez nem dohányzószokás, kérem. — Ráismerek — mondta magában a művésznő — és hogy meg egy próbát tegyen, elkészíti fűtűrszámát. — Nem bírom a fűtűrszót — mondta karagosan a művésznő. — A művésznő ur mosolygott magában: — Ez csak ő lehet. Az egyik hátúrdalmódon azután megjelentek a hátúrvizsgáló közegek.

SZÍNHÁZ

Az ember tragédiája

szepetember második felében kerül színre Amerikában

Martin Beck amerikai színház-igazgató új színháza így volt, hogy szeptember elején nyitja meg kapuit a new-yorki közönség előtt. A színház megnyitását azonban el kellett halasztani, mert a megnyitási ünnepség keretében színrekerülő „Az ember tragédiája” Adám szerepére Amerikában nem találtak megfelelő szereplőt. Martin Beck valóságos sorozatokkal rendelkezik, hogy alkalmas színészt találjon, de minden fáradozása hiábavaló volt, mert sem New-Yorkban, sem New-York környékén nem akadt olyan színész, aki az első ember szerepét vállalhatta volna. Érdekes megemlíteni, hogy Martin Beck igazgató, a filmekről nálunk is jól ismert Rodolph Valentino filmszínész szintén felkérte a szerep eljátszására. Valentino azonban nem vállalta a megbízatást,

mert egy előbbi szerződése Kaliforniába szökött. Martin Beck, amikor látta, hogy minden fáradozása hiábavaló, átkelt a tengeren és a londoni udvari színházból választotta ki azt a színészt, aki Madách Imrénnek, a klaszszikus magyar költőnek halhatatlan művében játszani fog. Miután tehát „Az ember tragédiája” amerikai szereposztása befejeződött, Martin Beck így határozott, hogy színházát szeptember vége felé nyitja meg Madách drámai költeményével. — A megnyitási előadás díszes innopei keretek között fog lefolyni, amelyen megjelennek majd Amerika szellemi és pénzügyi arisztokráciái, Magyarországról Hersei Sándort, a Nemzeti Színház igazgatóját és Inze Sándort szerkesztőt hívta meg Martin Beck.

— Szabad az utlevélet kérem — mondta az egyik. — Önapsága lassan elkötorászta utlevéletét, amelyet természetesen régi nevére állítottak ki. Az utlevélvizsgáló szabottul, azután megnézte az utitárs levelet, és egyszerre megszólalt: — Miért nem utaznak önök egy utlevéllel, ha egyszer férj és feleség? — Ez nem az én férjem — mondta az asszony. — Ez nem az én feleségem — mondta a férj. — A fiáncc megcsóválta a fejét. Szehogysem tudta elképzelni, hogy hogyan kerültek ezek ide egymás mellé, amikor az utlevél azerint férj és feleségként szerepelnek, de azt elismerni nem akarják. — Gyanus a dolog, gyanus — mondta szigorúan és kijelentette, hogy addig sem a hólyag, sem az ur nem utazhatnak tovább, amíg a házastársi viszonyt el nem ismerik. — Az utitársak egymásra néztek, de egyik sem akart első lenni. Végre is azok anódn törté me a csendet. — Hát olyan nagy dolog ez, az Isten szerelméért. Ismerjék el, hogy házastársak és akkor rögtön tovább utazhatnak. — Jól van, hát legyen — mondta a férj. — Jól van, hát legyen — mondta a feleség. — A fiáncc szalutált és elment. A történet kúsege csak akkor teljes, ha azt is elmondjuk, hogy az előkelő nyugat-európai fővárosba a két utlevél boldog tulajdonosa mint ifjú férj és feleség érkeztek meg és minden remény megvan arra, hogy visszafele is így utaznak már.

AZ ÖREG VENDREY, a népszerű és közkedvelt Totát megkérdezte valaki, miért megy el a Végzsinhatól. Vendrey így felelt: — Elhatároztam, hogy minden huszonöt évben áldást változtatok. Most a Magyar Színházhoz megyek, azután... azután... majd csak akad helyem. Végre is egy síhder mindig előbb kap szerződést, mint egy olyan öreg, kedélyes apa, mint amilyen most én vagyok.

A FŐVÁROSI OPERETT SZÍNHÁZ színpadán két próbát tartanak most délelőttökönként. A színpad egyik felén Maurice Yvaine-nek, a kiváló francia muzsikusnak, a „Párisi kisváros” című operettjét próbálják, a színpad másik felén pedig Lehár Ferenc örök szépségű operettjének, a Drótostót rendezője, Bródy István mellé el az alábbiakat a próba egyik délelőttjén: — Most húsz estizendeje, hogy a Magyar Színház színrehozta Lehár Ferenc Drótostót című operettjét. Persze a Lehár-muzsika óriási diadalt aratott. Miós és Zsuzsi szívhez szóló nótái nagy sikert értek el és hangos jökdével kacagott mindenki az öreg Pfefferkornon. Ezt a

szerepet Székely Kornél feledhetetlen emlékü kómikus játszotta, aki nemcsak színész, hanem direktor is volt abban az időben. Ő igazolta a ligeti Kis Színház, ahol délelőttökönként a liget népén kívül a Belváros lakosai is jöttek mulattak Székely munkán. A kis színház délutánról-délutánra zsúfoló volt és így nem csoda, ha én, Székely helyettes, titkára, főrendezője, dramaturgja, szóval amolyan jobbkeze voltam Székelynek és minden időt este egy szákmnyi rézpénzt vittem be a Magyar Színházba neki, ahol a Drótostót-ban játszott. Ande az akkori szigorú rend szerint a kiskapun senkinek sem volt bejárása a színházba kívül és így én minden időt nagy kénytelen voltam bemenni a Magyar Színház nézőterére és ott vártam meg a Drótostót előadásának végét. Így történt meg, hogy egymás után százhuszonötöször néztem meg Lehár Ferenc operettjét, amelynek — akkor még nem sejtettem — százhuszonhatodik előadását már én rendezem a Fővárosi Operettszínházban.

KIK ERKEZTEK MEG EZEN A HÉTEN? Miután a színházok kapui feligmeddig kinyitottak, a direktorok, színészek, színészek lassan visszazingognak nyaralásukból. E héten megjött Lábass Juci Oszárszágából, Biller Irén Portoroséból, Rohoz, Jób és Tapolcay igazgatók Karlsbadból, Kertész Dező Siofokról, Kertész Endre Párisból, Tarnayék Siofokról, Both Klári Ischlből, Somogyi Mária Tátrafüredről, Törzs Jenőék Siofokról, Hegedűsek Besnyőrről.

Szombaton nyílik meg a Vigzsinház az Antónia előadásával. Fedák Sári elhalasztotta amerikai körútját, a többi is játszhatna a nagyszerű cimszerep, amelyben oly ragyogó diadalt ért el. A jegyek árusítását szerdán kezdik meg. (A városi jegyiroda helyisége: Servita tér 5, Rózsavilgyi. Tel. 193-32.) — A párizsi lány. Szenzációs premieren nyitja meg új szezonját a Fővárosi Operettszínház. Párizs színházi évének legnagyobb sikere került bemutatásra, a „Gosse de riche”, amelyet Yvaine, a „Cserebere” világhírű komponistája írt. Az udonság, amely az operettszínház messze elkerült, Heitai Jenő fordításában „A párizsi lány” címet kapta. Nagyszerű az operett szereposztása. Először lép föl a Fővárosi Operettszínház színpadán Rátkai Márton. Amerikai szereplő után most lép először a közönség elé Keleti Juliska. A cimszerep Harmath Hilda játssza. Bemutatkozik a kolozsvári ünnepelt bonvivánja, Tolnay Andor. A többi főszerep Peles Teri, Gyöngyössi Erzi és Sarkadi Aladár játssza. Az udonságot Szabolcs Ernő rendezi. A zenét részint Marlon Géza, a színház új karnagyja tanította be. A díszleteket Mátnai Béla tervezte.

RÖVID HIREK

THASZ ALADÁR a Király Színház volt tagja Kolozsvárra szerződött.

NAGY GYULA a kolozsvári Nemzeti Színház tagja a Renaissance Színház tagja lett.

SZEP EIRNŐ új darabja a Vigzsinházé lesz.

BEREGI OSZKÁR amerikai turnéra, szerződött. A bécsi híradás szerint Begeri Ozkar amerikai utja előtt néhány hétre Budapestre jön és az egyik színházban vendégszerepleni fog.

BAJOR GIZI Ischlből Londonba utazott.

* A Renaissance Színházban e héten is minden este 8 órakor Gilbert nagysikerű operettje, a „Doria és a véletlen kerül színre Pallásthy Irén, Kabos, Kompóthy, Székelyekkel a főszerepekben.

* A Kamarában Petrovich Szvetisláv személyes fellépésével Lengyelvöl mindkét része egy előadásban kerül bemutatásra. Előadások nyitott tető alatt 4, 6, 8 és 10 órakor.

Orion film

Holnap indul a szezon

Esté 8 órakor a Corvin Színház ünnepélyes megnyitója

REX INGRAM

rendező

Alice Terry, Lewis Stone és Ramon Novarro

főszereplésével

A ZENAI FOGOLY

(Az első 1924-25. évi ORION-száger 10. felv.)

Sorozatós előadások: szerda 13-tól

Corvin Színház és Tömeji

Jegyekről előre gondoskodni délelőttökönként tanácsos!

Orion film

Sziget-Színpad

Minden este

Szöke Szakáll

vendégfellépésével

VIII. ALBERT

Kezdeté 9 órakor. Telefon 5 órától 20-73

Nagy Endre

legjobb konferanszaival a

Teréz körüfi Színpadon

Kezdeté este fél 9 órakor Rendes helyiárok

Minden este tomboló sikerrel kerül színre az

Egyiptomi csapás

(3:0)

a TROCADEROBAN

9 órai kezdettel.

Salamon Béla

Liptai Imre két legsikeresebb bohózatában a

Lakodalmos és Házfűzözésben

a Teréz körüfi Színpadon

Kezdeté fél 9 órakor Rendes helyiárok

A Kispesti Atlétikai Club országos kerékpárversenye

Hölgyszerzőink első ízben álltak starthoz a KAC vasárnapi versenyén. Kispeszt város nagydíja is ezen a versenyen került kiírásra, amelyet Grimm nyert meg.

Eredmények: Kispeszt város nagydíja. 1. Grimm (MTK), 2. Eigner (FTC), 3. Mazák (MTK), 4. Velvárt (MTK).

Térelőnyverseny. 1. Moral, 2. Tabl, 3. Kaupert, 4. Radó.

Hölygek versenye. 1. Zsin Paula, 2. Herstenberg Kató, 3. Sefesik Irén.

Vándordíj. 1. Velvárt, 2. Reichel, 3. Schwartz, 4. Sági.

Az Óbudai Torna Egylet tömegstaféta- és Kuruczy 300 méteres rekordot javított

A tömegsport fejlesztését van hivatva szolgálni az Óbudai Torna Egylet évenként eldöntésre kerülő tömegstaféta-versenye. A 15x400 méteres staféta-verseny minden esztendőben kitűnő esemény az atlétikai szezonnak. A versenyt egyébként a kitűnő futókkal rendelkező MAC nyerte meg.

Örvendetes eseménye még a kitűnően rendezett versenynek, hogy Kuruczy Lajos megjavította a 300 méteres rekordot. Ideje 35.4 mp. Az új rekord egyeztetéssel másodperccel jobb a régiénél.

Eredmények: 100 méteres síkfutás hep. 1. Kuruczy (KAOE) 10.9 mp. 2. méter előny. 2. Winter (KAOE), 3. Nemes (OTE). Magasugrás I. oszt. 1. Magyar (MTK) 175 cm. 2. Kemenes (BEAC), 3. Haluska (BEAC).

Diszkosz hep. 1. Kurucz (RAC) 40.45 m. 2. Balogh (MAFC), 3. Somfai (MAC).

600 méter junior. 1. Krieger (FTC) 1.28 mp., 2. Cséfalvi (MTE), 3. Friedmann (FTC).

400 méter II. oszt. 1. Steinmeiz (KAOE) 54.2 mp., 2. Poótz (OTE), 3. Karczag (MTE).

Hármasugrás. 1. Ujjfaluczhi (FTC) 1308 cm., 2. Sinkásch (FTC) 1300 cm., 3. László (MTK).

Súlydobás hep. 1. Ghillány (MAC) 1896 m. el., 2. Forbáth (FTC).

Távolugrás hep. 1. Bosnyák (MAC) 695 cm., 60 cm. el., 2. Somfai (MAC), 3. dr. Haluska (BEAC).

300 méter. 1. Kuruczy (KAOE) 35.4 mp. Országos rekord! 2. Gerő Mór (KAOE), 3. László (MTK).

3000 méter II. oszt. 1. Belloni (MAC) 9.26 mp., 2. Kádár (ESO), 3. Sárvári (MAC).

200-as gáf. 1. Braun (MTK) 28.2 mp., 2. Ujjfaluczky (FTC), 3. Dénes (MAFC).

4x100-as staféta. A csoport. 1. KAOE (Magyar, Vida, Gerő II., Kuruczy) 44.4 mp. B) csoport. MAFC és BEAC holtversenyben. 46.9. 3. FTC.

Gerely. 1. Caslthey dr. (BEAC) 48.03 cm., 2. Ghillány (MAC).

15x400-as staféta. Budapest székesfőváros vándordíjátért. 1. MAC a), 2. FTC, 3. MTE, 4. MAC b), 5. ESC, 6. OTE. 400 méterrel nyerve.

SPORT Az FTC jubileumi uszóversenye

Gáborfi Antal végleg megnyerte a Rémi-vándordíjat - A Héger-vándordíjat a III. TVE nyerte el - Szigritz legyőzte Eperjessyt, megszerezte Egernek a harmadik bajnokságot - Az FTC polócsapata nem tudta legyőzni a MAC-ot

Fennállásának 25-ik évfordulója alkalmából, vasárnap rendezte meg az FTC jubileumi uszóversenyét, nagy érdeklődés mellett A verseny szcenariója volt, hogy a pompás egri úszóárda egyik legkiválóbb tagja: Szigritz István a 400 méteres bajnokságban legyőzte Eperjessyt és kitűnő idő alatt úszta, Egernek szerezte meg immár a harmadik bajnokságot.

A verseny keretében játszotta le az FTC bajnoki vízpolómérkőzését a MAC csapatával. Az angol tőrű dícsősége szerepelt zöldfehérek nem tudták legyőzni a MAC kitűnően védkező csapatát.

Végtelenül kedves jelenet volt, mikor a mérkőzés előtt Simkó, a MAC kapitánya, egyesületének színeivel elidött barékoskorú nyújtott át Angliában pompásan szerepelt ellenfelének.

A Rémi-vándordíjat Gáborfi Antal most már véglegesen megnyerte, míg a Héger-vándordíj győztese a III. TVE lett.

Eredmények:

70 méteres junior gyorsúszás: 1. Holba (III TVE) 44.8 mp. 2. Harmath (III TVE) és Mátrai (WSC) holtversenyben.

100 méteres mellúszás, főverseny: (Rémi-vándordíj). 1. Barta (III TVE) 1.21.4. 2. Farkas (NSC), 3. Gáborfi (NSC).

100 méteres ifjúsági hátúszás: 1. Wenczell (FTC) 1:25.6 mp., 2. Kramer (MTK), 3. Vékony (MUE).

100 méteres oldalúszás. Főverseny: 1. Homonnay (III TVE) 1:15.4 mp. 2. Schlenker (NSC), 3. Várnay (MAFC).

70 méteres mellúszás, gyermekverseny: 1. Petzold (OTE) 58 mp. 2. Hajós (FTC), 3. Zádor (NSC).

Magyarország 400 méteres bajnoksága. Bajnok: Szigritz István (MESE) 5:27.6 mp. 2. Eperjessy (MAFC) 5:30.6 mp. 3. Hollósy (III TVE).

Műugrás, főverseny: 1. Nagy Károly (FTC) 51 pont. 2. Mátray (NSC) 30.

200 méteres II. oszt. gyorsúszás: 1. Homonnay (III TVE) 2:45.8 mp. 2. Lítvány (MAFC), 3. Páhok (FTC).

100 méteres gyorsúszás, főverseny: 1. Turnovszky (MAC) 1:4 mp. 2. Gáborfi (NSC), 3. Czelle (III TVE).

100 méteres hölgyhátúszás, főverseny: 1. Sipos Manca (NSC) 1:43.8 mp. 2. Wágner Olga (FTC), 3. Komáromy Böske (MUE).

100 méteres hölgy mellúszás, főverseny: 1. Feszt Franciska (NSC) 1:43 mp. 2. Brichtha Olga (III TVE), 3. Vermes Magda (FTC).

50 méteres gyorsúszás, gyermekverseny: 1. Révay (OTE) 81.2. 2. Kéry (OTE), 3. Fehér (VAC) és Mezey III TVE) holtversenyben.

100 méteres hátúszás, főverseny: 1. Bitsky Aladár (MESE) 1:18 mp. 2. Holba (OTE), 3. Perlak (NSC).

200 méteres főverseny: 1. Szigritz (MESE) 1:43.8 mp. 2. Páhok (FTC), 3. Hajdu (VAC).

35+70+140 méteres staféta: 1. NSC (Schlenker, Barta, Gáborfi) 2:39.9. 2. MAFC (Kenyeri II., Lítvány II., Eperjessy), 3. III TVE (Péter, Czelle, Hollósy).

50 méteres hölgygyorsúszás: 1. Kraszner Vilma (III TVE) 40.6 mp. 2. Mácsonyi Adél (NSC).

Pontszerenyben: Rémi-vándordíj: 1. Gáborfi Antal (NSC) 9 pont.

Héger-vándordíj: 1. III TVE 21 pont. 2. NSC 18 pont. 3. FTC 9 pont.

Vízpoló bajnokság.

FTC-MAC 0:0. Bíró: Komjádi Béla. Heves küzdelem jellemezte a két kitűnő képességű csapat bajnoki küzdelmét. A többet támadó fél természetesen az FTC volt, de a második félidőben a MAC is nagyszerűen kidolgozott támadásokat intézett a zöldfehérek kapuja ellen. Az FTC több gólhelyzetet hibáz, sőt több ízben csak a kapufa hátrája el a gólt. Komjádi kitűnő bíró volt.

A csapatok a következőképpen álltak fel:

FTC: Nagy Barna-Fazekas, Nádas-Keserői II.-Wenk, Serényi-Klausek. MAC: Simkó-Iványi, Hístelek-Kresmer-Breslmayer, Halász, Turnovszky.

Barátságos mérkőzés.

III TVE-VAC 4:3 (2:1). Bíró: Kelemen. A VAC keményen ellenállt a bajnokesapat támadásainak. A vezetést is a VAC szerezte meg Türy révén. Rövidel ezután Homonnay I. kiegészít. Durvaságokra hajló mérkőzés, amelynek elfajlását csak Kelemen kitűnő bíráskodása akadályozta meg. Félidő 2:1. A második félidőben a VAC egy büntetődobáshoz is jut, amelyet Vajda értékesít góllá. A győztes csapat góljait Homonnay I. (2) és Homonnay II. (2), a VAC-ét Türy (2) és Vajda (1) dobta.

Csapatösszeállítás:

III TVE: Sass-Harmath, Péter-Rudás I.-Homonnay I. Homonnay II., Sándor.

VAC: Erdős-Róth, Nádler-Márkus, Jajda, Türy, Róbert.

A 3000 méteres ifjúsági gyalogló-bajnokság

Bajnok: Szekulesz Jenő (MTK)

A Hungária-úti pályán vasárnap délelőtt került eldöntésre Magyarország 3000 méteres ifjúsági gyalogló bajnoksága, amely a következő eredményül végződött:

Bajnok: Szekulesz Jenő (MTK) 15 perc 28 mp. 2. Herskovits (MTK) 16:02 mp. 3. Kremmer (MTE), 4. Szesler (MTE), 10 induló. A győztes kitűnő stílusban nyerte meg a bajnokságot.

LÓSPORT

Alagi lovaregyleti versenyek. - Augusztusi meeting. Első nap.

A kilenc versenypont felőlélő Szent István meeting a legkedvezőbb szempontok mellett kezdődött. A beléért megnyitott program minden tekintetben megfelelt a várakozásnak s a kellemes nap nagy közönséget csábított ki Alagra. Népes mezőnyök alakultak az egyes futamokban és sportszempontból is szép és érdekes versenyeket láttunk. Az ismét nyeregbe szállt Gutának a mai nap volt az első napja, amikor felállt benne a kitűnő lovasrutin s különösen az utolsó futamban Merot lovalgató művésziességgel. Az első versenyben Sajdik lebukott Rikítórtól, de semmi baleset nem történt. A nap főversenyében, az Igazságsági díjban Bien Venu könnyen bánt el ellenfelével. - Részletes eredmények:

I. Etalóverseny, 1000 m. 1. Mönchberg (1/2 Esch), 2. Vízi (2/3 Stecák), 3. Santolina (10 Stenci), Agglegény (4 Schejbal) holtverseny. F. m.: Feu sacré Fruzzi, Rikító. Tot.: 1000:2600, 1100, 1100, 1300, 1100.

II. Kétevesek handicapja, 1000 m. 1. Dsungel (10 Gutai), 2. Blandian (10 Kovács), 3. Ballada II. (8 Friedrich), F. m.: Novara, Meszöl, Szepes, Sashegy, Engarde, Mohren König, Godalming, Cserkősző, Futórozsa, Gájt. Formint. Tot.: 1000:18.500, 3300, 5100, 4700.

III. Igazságsági díj, 1300 m. 1. Bien Venu (2 Pretzner), 2. Kudlich (6 Haar), 3. Mutatók (1/2 Schejbal). F. m.: Rossellino. Tot.: 1000:2500.

IV. Kétevesek nyeretlenek versenye 900 m. 1. Donna Sol (4 Friedrich), 2. Rangos (8:10 r. Esch), 3. Albatros (4 Schejbal). F. m.: Eagle, Edes habám, Székialtó, Fiume, Erzi E. Sergius, Utmutató, Hungarian Bry. Tot.: 1000:4700, 1100, 1100, 1100.

V. Handicap, 1000 m. 1. Győztes (4 Gulyás), 2. Embona (6 Kovács), 3. Faltuszépe (4 Schejbal). F. m.: Peleas, Szira Mikolt, Pouseuse, Pomona, Plánéta. Tot.: 1000:10.6000, 2200, 1900, 1500.

VI. Welter handicap, 1800 m. 1. Mert (6 Gutai), 2. Adout (3 Stecák), 3. Csák azért is (3 Sajdik). F. m.: Vészto, Viktor, Mussolini, Baldur, Eszes, Fama, Feledékeny, Pour l'amour. Tot.: 1000:4700, 1700, 1900, 1900.

Kiadja: A „Hétfői Napló” lapkiadóvállalat.

Magyar kir. udv. szállító SEMLER J. Magyar kir. udv. szállító Alapítattott: 1850 Az ország legnagyobb szövetárúháza Ajánlja dús raktáron levő legfinomabb szövetkülönlegességeit

Főüzlet: Bécsi ucca 7. (Deák Ferenc ucca sarok) Fióküzlet: Koronaherceg ucca 1 A cégnek a következő városokban vannak ikerakatai: London, Liverpool, Páris, Zürich, Wien, New-York, Philadelphia, Chicago, Toronto, Buenos-Ayres, Sidney etc. Nyomatott az „UJSAQOZEM” könyvkiadó és nyomda r.-t. külforgóipoin, Rökk Szilárd ucca 9. Zvezdovető: Gunesch György.